

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . K 26.—
 za en mesec 2.—
 za Nemčijo celoletno . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostolpna petlitrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zalivali, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitrsta po 20 vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna petlitrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izveniški ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Bela Krajina se odpira.

Še par dni in na Dolenjskem se bo razgrnil pred nami nov svet, Belokrajina se bo vzbudila k novemu življenju.

Desetletja in desetletja je bil ta svet odtrgan od drugega sveta, sam zase, daleč tam doli za Gorjanci je živel Belokrajina čisto svoje življenje. Ta zemlja je imela od nekdanjih svojih ljudi, svojo poezijo in svojo kulturo. Belokranjec ni poznal sveta in svet ni poznal njega. Zato je ostala Belokrajina nam Kranjcem vedno dežela, ožarjena s pesniškim čarom, dežela poezije, melodije, mehko, slovenske skromnosti in starodavnosti. Kdo se ni ozrl z radovednim očesom za beleoblečeno pestro Belokranjico, ki se je zgubila tu in tam v vrstah drugih, ki smo že davno zavrgli stare šege in navade in oblekli moderne človeka!

Lepa je poezija, ali človeško življenje je jako prozaično. Od poezije se ne da živeti. Že Prešeren je bil te misli in tudi Belokranjec je poskusil sam na sebi to bridko resnico. Ljudstvo se je množilo, z njim vred bi se morala tudi gospodarska kultura. Kaj ko so pa manjkali vsi pogoji gospodarskega napredka! Železnice ni bilo, cest ni bilo, vode ni bilo, manjkalo je najprimitivnejših pogojev za gospodarsko povzdigo tega sveta. Od takrat naprej datira najžalostnejša slika belokranjske zemlje, beg z rodne grude, romanje v Ameriko. Tako je ta pokrajina zapuščena in napol pozabljena, pozabili so jo lastni ljudje, njeni gospodarji! Nikjer na Kranjskem ni zadalo izseljevanje takih udarcev kakor Belokranjini. Celi rodovi, cele družine so se izselile, in za njimi ni ostalo drugega spomina kakor podrti koče, zapuščeni vinogradi in preraščene njive.

Pa pustimo te žalne čase! Danes se izpolnjujejo Belokranjini dolgoletne sanje, njen zaželjeni cilj in njeno hrepenenje. Kakor ženin bo žvižgal novi belokranjski hlapec ob njenih obronkih in jo vabil kakor nevesto k vstajenju in k novemu življenju. Belokrajina vstaja!

Nova železnica je delo mnogih bojev in mnogih trudov, delo mož, ki so vztrajno in smoteno porabili vsako priliko, da se to vprašanje h konečni rešitvi dovede. Svet rad pozabi dobrote in tudi svoje prijatelje in tako bo pozabil tudi onih, ki so to železnico k življenju obudili! Kulturna, politična zgodovina bo pa govorila, da so ljudski prijatelji, ki so začeli gospodarsko renesanso na Kranjskem, tudi snovateli te železniške proge.

Odločitev te železnice je padla leta

1907., meseca oktobra. Takrat je klub krščanskih slovenskih poslancev glasoval za pogodbo med Avstrijo in Ogrsko samo pod tem pogojem, da se obe polovici zavežeta, da se zida nova belokranjska železnica. Ministrski predsednik grof Beck je eden prvih spregledal veliko politično važnost jugoslovanskega vprašanja in strateški in gospodarski pomen te nove proge na jugu, ki bo vezala Dalmacijo s totransko polovico. Zato se je tudi pobrigal, da je to točko spravil v pogodbo.

Železnica bi morala biti po pogodbi gotova že leta 1910., meseca oktobra. Vmes so pa prišle razne madjarske intrige. Madjari bi bili radi železnico ne samo zavlekli, ampak preprečili, če bi bilo to mogoče. Slovenski poslanci, zlasti dr. Šustersič se je veliko trudil, da so Madjari svojo besedo držali in da so se razni lokalni spori na Belokranjskem uspešno in zadovoljivo rešili.

In danes ima Belokrajina svojo železnico, ki je speljana tako, da veže vse najvažnejše kraje te zemlje in ustreza vsem željam prebivalstva. In pri tem je treba poudariti, da ne stane cela železnica ne občin ne dežele niti enega samega vinarja, dasi velja precej milijonov.

Pozdravljena belokranjska železnica! Naj prinese Belokranjcem in njihovi zemlji bogatega blagoslova in srečnih dni. Naj odpre nov vir blagostanja njenemu ljudstvu! Obširna in bogata zemlja, pridni in delavni kmetje, njih priprosto življenje, skratka to so vsi pogoji, na katerih se da sezidati nova kulturna doba. Belokrajina ohrani od svojih starih dni, kar je večnolepega na njih, svojo poezijo, svojo vero, svoje domače običaje, svoje veselje, svojo življensko energijo in svoje deviško lice. Od novega pa vzemi vse to, kar služi tvoji pravi sreči!

Belokrajina odpira nove čase tudi v političnem razvoju na jugu. Nova železnica je nov most med nami in hrvatskim ljudstvom. Oživilni gospodarski in trgovinski stiki nas bodo še bolj zblížali in pripravljali na veliki čas, ki mora enkrat priti in nas zvariti v eno kulturno in politično telo.

Nova železnica pa naj prikljče nazaj v svojo domovino svoje sinove, svoje begunce iz Amerike, iz temnih rudnikov in zakajenih ameriških tovarn. Pridite, vrnite se, tako vam šumi vaša Kolpa, vrnite se, tako vam kličejo vaši zapuščeni zidovi in zaprte koče. Vaša zemlja bi rada videla vaše obraze in čula zopet sladko govorico vaših otrok. Vrnite se, tako vam kličejo vaši dedje in vaši bratje, ki koprnijo po vaših srcih in ne najdejo preje pokoja in miru, dokler vas ne zagledajo zopet na rojstnih tleh! Belokrajina vstaja!

Jugoslovanski odgovor.

(Govor dr. Kreka na taboru v Šmihelu na Koroškem.)

Kaj je to »jugoslovansko vprašanje«? Za nas to ni nobeno vprašanje, ker mi imamo jugoslovanski odgovor. Vprašanje ja samo za Nemce. (Odobranje.) Nemci so mislili, da se bo naša država razvijala tako-le: V naši polovici bodo komandirali Nemci, v ogrski Mažari. Zatrdno so bili uverjeni, da bo mogoče »male narodičke«, Slovence in Hrvate, ponemčiti z uradnim, šolami in vsem vladnim aparatom, kakor na Koroškem se danes poskušajo. Zunaj države se niso bali Srbov in Bulgarov, ker je na Balkanu gospodaril Turek in so si mislili, da bo turška država vekomaj obstala.

Turški sultan je gotovo jokalo, ko je slišal, kako so bili Turki po notah tepeni. A gotovo veliko bolj grenke solze so pretakali Nemci, zato ker je padel Turek. (Bučna veselost in pritrjevanje.) Nemška politika je držala Turka in zaupala v njega kakor Turek v svoj koran. (Bučna veselost.) Ne samo naši Nemci, ampak tudi Nemci v rajhu so čutili potrebo, prodirati po svetu s svojo trgovino in svojimi ljudmi. In Nemci res prodirajo. S svojo trgovino in kolonizacijo so začeli uspešno konkurirati z Angleži in Francozi in so dobili zunaj države precej stopnje, zlasti v Afriki na več mestih.

S pomočjo naše države so hoteli proti vzhodu, proti Balkanu, Mali Aziji, Siriji in Perziji naprej. Dokler je obstal Turek, je bilo to lahko mogoče, ker Turek jih je podpiral. Nemška trgovina iz rajha je v Mali Aziji silno napredovala. Trgovina v naši državi je še posebno navezana na Balkan, ker nimamo ne v Aziji, ne v Afriki, ne v Ameriki drugega kakor 150.000 izseljenih Slovencev. Zato se naša trgovina ne more drugam razširiti kakor na Balkan in Malo Azijo. Če nam tam zapro trge, vemo, da gre našemu delavcu slabo. To se je pokazalo med balkansko vojsko. Naše tovarne so stale in naše delavstvo je silno trpelo. (Pritrjevanje.) Zdaj je v teh krajih postal mračen Slovan. (Živio-klici.) Črna gora, Srbija so se okrepile, Bulgarija se je razširila, in Turek je izgubil svojo moč v Evropi. Zdaj je prišlo Nemcem na misel: Kaj bo zdaj z Jugoslovani? Jugoslovansko vprašanje je stopilo na dan, ker so začeli čutiti žepi nemških kapitalistov. (Živahno pritrjevanje.) Ti

narodi niso hoteli in nočejo kupovati več našega blaga. Koliko smo izgubili med Bulgari, Srbi, Rumuni! Lahi, Francozje, tudi Nemci iz rajha prodajajo doli, Avstrijci pa nič.

Vrhtega pa pride še tale reč zraven: Srbi imajo program, da hočejo združiti vse Srbe, tudi avstrijske Srbe, in medse štejejo tudi nas. Zato se Nemci bojijo, da ne bi začeli Slovenci čez mejo gledati. Zakaj? Zato, ker so prišli šele sedaj na to, da Slovenci in Hrvati čuvamo morje, in brez morja dandanes nobena država nič ne pomeni. Morje je za državo, kar je za človeško telo srce, morje odpira pot v svet. Če bi kaka nesrečna vojska odtrgala našo državo od morja, je naša država izgubljena in razbita. Če se ji odtrga cela Galicija ali cela Češka, bo še močna, če bo imela morje; če pa izgubi morje, je po njej. To morje, ta zaklad za državo, čuvamo Slovani. (Burno pritrjevanje.)

Naša država je svojčas podpirala Lahe. (Klici: Žalostno!) Lahi pa gledajo čez mejo, in Italija postavlja na vseh gričih topove in se pripravlja menda, da bo kot zaveznica nam pomagala. (Bučna veselost.)

Naenkrat so začeli gledati, kaj bo iz tega! Slovenec se giblje, Hrvatje se gibljejo! In pravijo: Jugoslovansko vprašanje. (Pritrjevanje.) Poslanec Dobernig se v potu svojega obraza trudi, da bi rešil ta rebus, to uganko. (Bučna veselost.)

Na jugoslovansko vprašanje imamo mi odgovor: Kar nas je naravalo po isti krvi, po isti zemlji in po isti govorici nekdanj spravila skupaj, in kar nas je usoda postavila v našo državo, v naše cesarstvo, vsi skupaj, pa je jugoslovansko vprašanje rešeno. (Viharno, dolgotrajno odobranje.) S svojim koroškim jezikom, o katerem trdijo, da ga Kranjci ne razumemo, pridete lahko do Črnega morja. (Ponovno odobranje.) Ena kri, en jezik, ena zemlja! (Burno odobranje.)

Omenjalo se je, da je naš rod trinajst stoletij v teh krajih. Ravno ta del Spodnje Koroške se je imenoval svoj čas »hrvatska vojvodina«. (Odobranje.) To ime je bilo pri vas znano. Te hrvatske vojvode so vaši kmetje, vaši pradedi ustoličevali pri Krnskem gradu. (Viharno odobranje.)

Naši pradedje so prišli iz Azije po Donavi. Ob vodi so pota. Ob Savi jih je vodila pot naprej in ob izviru Soče do Jadranskega morja in ob Dravi v

LISTEK.

„Slovenska bol.“

Beseda o dr. A. Krajgherjevem romanu »Kontrolor Škrobar«.

Ne vem, zakaj smo zaman čakali, da izpregovori kateri naših listov obsirneje o »literarnem dogodku«, ki je baje dr. A. Krajgherjev roman »Kontrolor Škrobar«. Ali smo res včasih tako kaznjivo malomarni, da se ne informiramo o markantnih nepolitičnih pojavih v naši javnosti — ali pa celo tako nespametno strahopetni, da si kdove iz kakšnih ozirov ne upamo izreči o njih svoje glasne sodbje? No, za vse reči topot baš ni bilo napačno, da se nismo bolj požurili. Vsaj ne bomo nosili odjaja, da bi bili — nekulturni moralisti! — prvi anatomizirali »slovensko bol«; in če bo, kakor pravijo, založnik najnovejšega »umetniškega dela« imel občutno škodo — naš narod bi utegnil imeti občutnejšo nego za-

ložnik! — ne bomo tega mi krivi. Kritika je pred nami »Kontrolorja Škrobarja« — odklonila. — A. Funtek (—n—) ga je v »Laibacher Zeitung« obsodil z naravnost trdimi stavki, če pomislimo, da ubira ta kritik sicer tudi v svojih negativnih ocenah zelo fin in obziren ton. Usodna napaka tega romana, pravi Funtek, je glavni »junak«, kontrolor Škrobar sam. To je človek, ki ne more zbuditi pri bralcu prav nobene simpatije, nikar da bi nosil ali tudi le razlagal kako višjo ico ali da bi s kakršnokoli pravico govoril in sodil o raznih osebah in dogodkih, o političnih, socialnih, kulturnih in drugih zadevah — kakor to v resnici dela. Škrobar je breznačajan razuzdanec, podla duša, ki brez vesti za čast in poštenje, za pravičnost in dolžnosti svoje službe rafinirano hlasta po najnižjih užitkih. Njegove zgodbe so malo snažne, njegove ženske in afere z njimi, ki jih je avtor natrpal v roman do gaboosti, bralca naravnost predrzno izzivajo. — Tudi ocenjevalca v »Slov. Narod« nekega A. Fr., odbija glavni »junak«, ki je »cinik v najvišji meri, ki mu je samo za užitek in telesno blagost.« V opisovanju njegovih avantur pove tudi ta kritik brez ovinkov, »je šel pisatelj predaleč. Zumetniškega stališča (kaj šele z moralnega! naj pripomnimo mi mimo-

grede) se nikakor ne da opravičiti ta množica erotičnih doživljajev . . . estetski resno delo, ki hoče veljati v leposlovnem svetu, ne vzdrži toliko pikanterije.« — Dr. J. A. Glonar sicer poskuša v »Zvonu« pokazati, v čem je »vsja resnost pojmovanja umetniškega dela« ter »visoka aktualna pomembnost in etična vrednost tega romana« . . . Toda kaj? Kakor mora tlačiti tudi njega tiha slutnja ali nekaka — Krajgher bi morda rekel — podzavest, da je v vsej tej »umetnosti« nemara vendarle malo resnobe in več nego etične vrednosti — grdega pohujševanja. Dokaz za to, kar pravimo, je že stavek, s katerim brani kritik pisatelja, češ: »Popolnoma napačno bi ga razumel in krivico bi delal romanu, kdor bi videl v njem samo »brevir« za »don Juane« in one, ki še niso, pa bi radi postali« — dokaz pa je tudi očitno priznanje Glonarjevo: »Don Juanstva je v knjigi, posebno v prvem delu, res mnogo.«

Da, mnogo. In tu moramo mi še vse odločneje povzdigniti svoj glas nego dosedanjim kritikim. Toliko je v knjigi »don Juanstva« — če se vam že zljubi takega efemizma — toliko ga je in tako opisanega, da je »Kontrolor Škrobar« zaradi njega na-

ravnost literaren — škandal, proti katerega bi morala dvigniti glasen protest pred vsem obmejna štajerska, potem pa tudi vsa druga slovenska inteligenca, če je resnično to, kar tako zelo poudarjajo kritiki, češ, da so osebe v Kraigherjevem romanu tipične in da je »ves roman obtožba in izpoved nas samih« . . . Mi vendar ne moremo verovati niti v enega samega takega Škrobarja, kot je Kraigherjev, nikar da bi smatrali za korumpirano po njegovem načinu kar povprek vso obmejno in neobmejno našo inteligenco . . . Isto velja o npraviški propadlosti celega trga, v katerem službuje Škrobar, in ondodnih sosednjih vasi. Mi ne moremo verjeti — kje ste s pametjo! — da je na celem Slovenskem le en sam kraj, kjer bi se ljudje, zlasti nežni ženski spol, tako valjali po blatu, kakor to dr. Krajgher pripoveduje. In če ga ni takega kraja — ali pa če bi tudi bil: — čemu to pripovedovanje? to minuciozno opisovanje uprizorjenosti? to lascivno slikanje pohote in greha? z eno samo besedo — ta pornografija? . . . Čemu? Ali v čast in slavo slovenskemu imenu? Frivolnost! Ali v odrešenje obmejnim in vsem drugim Slovincem iz njihovih političnih in gospodarskih bridkosti? Cinizem! — V katerem znamenju smete tako sramotiti naš jezik, da ga ponižujete za hlapca vlačugarstvu?

¹ Glej »Slovenski Narod«, št. 104, 8. maja 1914.

² Glej »Ljubljanski Zvon« 1914, št. 5, str. 241.

³ Dr. J. A. Glonar na r. m. str. 239.

¹ Kontrolor Škrobar. Roman. Spisal dr. Alojzij Krajgher. Zvezek I.—II. V Ljubljani 1914. Založil L. Schwentner. Cena 8 in 10 K.

² Edini »Čas« se ga je dozdej dotaknil, toda zelo nakratko.

³ Prim. »Laibacher Zeitung«, št. 99, 2. maja 1914.

tečejo, kakor takrat. Vse to ozemlje je ena zemlja! (Viharno odobravanje.) Kjer se stekajo vode, tam prihajajo ljudje skupaj! Vode in ne gore! (Odobravanje.) Ne Karavanke. Te nič ne pomenijo! (Klici: Tako je! Živio! Ploskanje.)

Ko bodo šli ob vodi, se bodo srečali kot bratje pri Hrvatih. (Vzklikanje: Živili Hrvati!) Ali ni neumnost, da so sedaj te dežele tako razkosane? (Viharno pritrdjevanje.) Svoj čas so bile skupaj. Napoleon je strnil beljaško okolico z Dalmacijo in Kranjsko v eno deželo. Cesar Franc prvi je združil vse slovenske dežele v eno deželo. (Dolgotrajno odobravanje.) Kako dolgo je od tega?

Ta misel skupne zemlje, naši državni polovici je živela do zadnjega časa in še minister Schäffl okrog leta 1870. je večkrat omenjal ilirsko provinco, v katero spadajo naši Korošci, Kranjci, Štajerci, Primorci in tudi Hrvati, ki so iste vere, istega jezika. (Viharno odobravanje.) V tej reči je res to, kar oni pravijo, jugoslovansko vprašanje, ali kar oni mislijo, »jugoslovanski strah«. (Bučna veselost in pritrdjevanje.)

Reči fantiču: Dozdaj smo gledali proti severu, odkoder prihaja mrzel sever; pogledaj sedaj proti jugu, kjer trta zeleni, citrone rumenijo in greje gorko sonce. (Viharno, dolgotrajno odobravanje.) Ne na mrzli sever, na topli jug glej! (Ponovno odobravanje.) Na jugu so bratje, in teh je veliko, in močni so in vseh teh dom je naš skupni dom! (Živio-vzklikanje in ploskanje.)

Fantu se bodo zasvetile oči in bo rekel: Jaz bi bil vendar osel, da bi služil nemškemu nacionalizmu, ki je sam revež in nič nima (viharno odobravanje), ki se bo moral na eni strani otrestiti Judov, na drugi strani pa bo moral rešiti jugoslovansko vprašanje, ker sicer svojega pleha in svojih čikel ne bo mogel prodati. (Burno pritrdjevanje.)

»Grazer Tagblatt« je pisal, da je »der berühmte Dr. Krek« rekel, da spadajo vsi Slovani skupaj, kakor da bi bil hotel proti državi hujskati. Lump laže. (Burno pritrdjevanje.) Jaz sem teh laži že vajen. Kakor poznam slavca po petju, mačka po repu, tako nemškega nacionalca po laži. (Bučna veselost.) Moja pesem, ki sem jo pel v državnem zboru in v deželnem zboru kranjskem, je bila vedno ta: Rešite jugoslovansko vprašanje tako, da boste dali katoliške Hrvate in Slovence skupaj pod avstrijskim cesarstvom, (živahno odobravanje), in potem bo država tako močna, da boste vedno imeli pristo pot po morju. (Odobr.) Na Balkanu vas Srb, Črnogorci, Bulgar, Rumun ne bo več sovražil, ampak bo rekel: Tam je prostost doma, politična, gospodarska, tam se da naprej priti, pojdemo in združimo se mi pod dvoglavim orlom. (Nepopolno navdušenje med množico.) To pa je mogoče, če se prej reši naše avstrijsko jugoslovansko vprašanje (odobravanje), oziroma če bi bil Nemec pameten, da bi poslušal naš jugoslovanski odgovor. (Odobravanje.) Teh par drobtin Nemcev tukaj pri nas

Ali v znamenju kulture? Kakšna kultura je ta, ki razbrzdava strasti in dela iz človeka žival? Ali v znamenju umetnosti? Od kdaj naj umetnost posirovja in vleče v močvirje namesto da blaži, plemeniti in kliče: Sursum corda? ... Nič se ne izgovarjajte s potrebno karakterizacijo oseb in razmer. Vse to se lahko opravi drugače. Ne prerokujte, da mora pisatelj včasih zapisati in opisati tudi greh. Da — pa ne tako. Človek naj izve, da pisatelj greh sovraži, ne pa da ima vtisk, kakor da pisatelj sam uživa, ko opisuje naslado greha, ter hoče, da bi uživali drugu.

Kako grozen je v tem oziru Krajgherjev literarni zločin (nota bene: tudi v »Školjki«!) — to je odtušeno našim očem. Bog sam vidi, koliko src, zlasti mladih src bo zastupila nečistost njegove »umetnosti«. To je nepreračunljivo. To je, kakor če vržeš kamen v vodo: najprej majhni krogi, potem večji, zmirom večji — v nedogled. ... O naša bol, slovenska bol — zastrupljanje naše mladine! Kako bo pisatelj zagovarjal to krivdo pred svojo vestjo? Kako pred narodom svojim? Ali ni hotel pokazati on sam s svojim delom (dobar namen, ki ga je Krajgher menda imel — a namen ne posvečuje sredstev!) — ali ni hotel pokazati: Vse, kar je grehu vdanega, moralno gnilega, vse to odpada tudi od narodovega dela. ... Pa gre ustvarjati s svojo lascivnostjo škrobarje, namesto da bi ustvarjal moče — in namesto da bi s svojim talentom odgajal narodu poštenih dekle in mater, pa gre s potuho izrejat Milike in Tilike, Berte in Filipine. ... Kako bo to opravičeval pred sodnim stolom svojega malega naroda, kateremu sta vsak poedini sin in vsaka

naj gleda, kako se dela na Kranjskem, kjer pešiča Kočevarjev uživa raznoredoma večje pravice kakor kranjski Slovenci. Mi nismo divji in ne gremo za tem, da bi komu vzeli, kar ima. Ko bo ena, lepa slovenskohrvatska skupina, potem se tuju ne bo treba bati. Poznamo, kaj se pravi trpeti in nočemo nikomur hudo s hudim vračati.

Pojasnil sem vam cilje, ki jih imamo. Mi vemo, da je to mogoče, in smo prepričani, da to mora priti, ker sicer ni v nevarnosti naš narod, ampak naša država. (Viharno, dolgotrajno odobravanje.) Množica priredi govorniku za iz srca govornice besede prisrčno ovacijo.)

Delegacijsko zasedanje.

Včeraj so v delegacijah nadaljevali razpravo o proračunu zunanega ministva. Min. predsednik grof Stürgkh je govoril o konfidentstvu. Naglašal je, da v tistem obsegu kakor nekaj pri nas tajna policijska služba več ne obstoja, a tudi zdaj policija brez zaupnih informacij ne more poslovati, ker oficijelni aparat varnostne službe sam ne zadošča. Konfidentstva se poslužuje državna policija predvsem v kriminalistiki. S političnimi dogodki se policijski aparat peča, kadar se sodi, da merijo politične tendence na kriminalno polje kakor pri anarhističnih in protivojaških stremeljenjih in proti špionaži. Vladi ne gre za to, da bi parlamentarne zveze nadzorovala in v ta namen poslance podkupovala. Oblasti so dolžne, na nekako čuvajo profesionalno tajnost in navadno zahtevajo osebe, ki informirajo, da se ohrani tajnost. Višje oblasti tudi ne vprašujejo, kako so se informacije dobile, ker navadno tisti, ki informira, občuje le s posameznim policijskim organom. — Po Stürgkhu se je pečal delegat

Kloiač

s proračunskimi vprašanji in je zahteval, da naj se bolj na slovenske jezike ozirajo. Grajal je, ker imamo v Mali Aziji premalo konzulatov. Želel je, da bi živeli v boljših razmerah z Rusijo. Sodi, da se naše albansko podjetje ne bo lepo končalo, ker če Italija enkrat v Valoni svoje vojake izkrca, ne bodo nikdar več od tam šli. Radi malega pouličnega spopada v Trstu med Italijani in Slovenci nam grozi Italija s pestjo. Ni tajnost, da želi Avstrija prijateljstvo z Italijani le proti balkanskim Slovanom. Presenečen bi državo le odkrito prijateljstvo z balkanskimi Slovani obvarovalo. Monarhija mora rešiti temeljno vprašanje, ker nadvlada dveh manjšin nad večino slovenskega prebivalstva ne sme več obstati. Razvoja Slovanov v tej državi nihče ne zadržuje. Vprašanje o zadovoljivosti avstrijskih Slovanov tvori danes vprašanje o obstanku ali o neobstanku monarhije, ki more le z zadovoljnimi slovenskimi narodi obstati.

Zagovornik zatiranja Slovencev na Koroškem.

Del. dr. Waldner pravi, da hoče nastopiti proti »napadom« delegatov dr. Šusteršiča in dr. Korošca na koroško deželo. Waldner pravi, da se hoče ne po iniciativi slovenskega ljudstva v deželi, marveč od zunaj skozi stoletja ustanovljena mirna skupnost med Nemci in Slovenci na Koroškem razrušiti. Ljudstvo se

poedina hči — zaklad in neizmerno bogastvo! ...

Pisatelj je zdravnik. Ali samo za fizično zlo? Kot pisatelj bi moral znati lečiti tudi moralno gorje. Če je moral predvidno pokazati greh in propadlost, ali ne ve nič zdravila zanju? Ponos in samozavest, meni Krajgher na koncu. O da, če mislite krščanski ponos, tisti, ki zna, da človek knji žival, marveč da tli v njem iskra božje luči. ... O da, če mislite krščansko samozavest, tisto, ki ve: Izpolnjuj zapovedi — to je cel človek. ... Drugače pa sta tu ponos in samozavest — frazi, ki ne držita — ni treba nikogar slepiti z njima!

V krščanskem ponosu in krščanski samozavesti pa je resnično moralno zdravje vsakega in tudi našega naroda. V njih je ona resnoba in zvestoba življenja, ki daje moč tudi za trpljenje, za boje in — zmage.

Mi upamo, da se bo naš narod tega ponosa in te svete samozvesti držal, kakor doslej, da bo še napredoval v njej. Potem je pa tudi gotovo, da bo ogorčen metal v kraj knjige, kakršna je ta Krajgherjeva.

Ako bo pa kdaj — ne daj Bog! — naše slovensko ljudstvo zapustilo zastavo krščanskega ponosa in krščanske samozvesti, potem drvi v svojo propast. In zopet je gotovo, da so mu do propasti pripomogle tudi knjige à la »Kontrolor Škrobar«.

Mi ljubimo svoj narod. Zato je ta zadnja misel ob dr. Krajgherjevi publikaciji naša resnična — slovenska bol.

Dr. Mihael Opeka.

poizkuša odtujiti in »nahujskati« proti sedcu. Napada se osobito ljudska šola in uporaba jezika pri sodiščih. Slovenska ljudska šola na Koroškem je utrakvistična, odkar obstoja postava o ljudskih šolah. Dvojezičnost pouka se ni le izkazala, marveč jo je »slovenska ljudska duša« sama želela. Nekatere občine so zahtevale enojezično ljudsko šolo. Upravno sodišče je tej želji ustreglo, a pripomnilo, da naj se tudi vzdrževalci šole zaslusijo. To zaslišanje je državna uprava uvedla, a še ne končala, najbrže zato ne, ker hočejo, da preteče nekaj časa, predno se napravi ta »usodni korak«, da se upostavi mesto preizkušene dvojezičnosti enojezičnosti. Ravno tiste občine so pa te poizkuse opustile in so zopet dvojezičnost ljudske šole zahtevale. Tej dvojezičnosti se moramo zahvaliti, da zna tudi Slovenec nemško in znanju nemščine je pripisati, da sta oba ljudska dela gospodarsko bolj zvezana, kakor v vsaki drugi deželi. Mirna skupnost naj se umakne zunanji agitaciji, ki izjavlja, ker se nekaterim občinam ni takoj priznala enojezičnost, da se vsemu ljudstvu dela sila. Kar se tiče uporabe jezika pri sodiščih, je na Koroškem po odlokih uvedena navada, da če je slovenska stranka popolnoma zmožna nemščine, se lahko ž njo tudi nemško razpravlja. Temu vzrok ni samo to, da je za sodnika lažje, da nemško razpravlja, marveč tudi to, ker je slovenski jezik na Koroškem le narečje, ki se bistveno loči od novega slovenskega jezika in od pismene slovenščine! Govorniku se ne zdi, da bi se Slovincem delala sila, če se s tistimi, ki so popolnoma nemščine zmožni, nemško razpravlja! S tem se tudi pretežen del slovenskega prebivalstva strinja! Govornik nato na dolgo in široko obrazlaga, kako da se on in vsi alpski Nemci trializma boje. (Na to brezmiselno in zlobno ter lažljivo govorjenje se bomo seveda vrnil.)

Dr. Kramar naglašja, da je Francija miroljubna. Kar se tiče skupnega nastopa v Albaniji z Italijo, se boji, da doživimo tak konec, kakršnega smo doživeli v Šlezvik-Holštajnu. Zaradi narodnosti kot takih ni država prišla na rob propada, marveč radi napačne politike, ki se je zasledovala od Marije Terezije naprej. Splošne germanizacije bi brez centralizma ne bilo, ker tvori germanizacija bistvo centralizma. — Po dr. Kramarjevem govoru so razpravo odgodili na danes.

Sv. Oče v boju proti pljančevanju.

(Po »Zlati Dobi«.)

Kakor je »Slovenec« že poročal, so se katoliški protialkoholiki vseh narodnosti dne 23. aprila poklonili sv. očetu ter mu v posebni adresi predložili in obrazložili svoje namene. Sv. oče jim je dal po državnem tajniku kardinalu Merry del Valu sledeči odgovor, ki je za protialkoholno gibanje med katoličani velepomemben, epohalen:

Naš sveti oče papež Pij X., ki je s srčnim veseljem blagoslovil 200 romarjev mednarodne katoliške protialkoholne zveze, mi naroča, naj izrazim vam, kakor tudi celi vaši zvezi čustva zadovoljenja in hvaležnosti, ki jih je okusil, ko je sprejel vašo poklonitev z zagotovilom vaše sinovske vdanosti.

Sveti oče vam čestita na uspehu vaše hrabre križarske vojske, ki ste jo započeli križem sveta, operti na načela sv. evangelija in pod varstvom avtoritete hierarhije. On prosi Boga, naj blagoslovi vašo gorečnost, ki jo razvijate proti groznemu biču, sovražniku duš in teles, čigar posledica je toliko fizičnega in moralnega zla.

Blagoslavlja napore vseh katoliških društev, zvezanih v vašo ligo, blagoslavlja sv. oče dobro voljo vseh njihovih članov in jih osrčuje, da naj vztrajajo v svojem velikodušnem apostolatu.

Papeži v teh zadnjih časih niso nehali opozarjati na hudo zlo, zoper katero se vi borite, in so poudarjali potrebo hitrih in uspešnih pripomočkov. Provincijalni koncilii in škofoje v vseh delih sveta so povzdignili bojni klic in razsvetlili vesti. Za njimi so pobožni, učeni in delavni možje z besedo in zgledom vzbudili zelo blagodejno gibanje v katoliških društvih za treznost. Kako koristno je pokazati šibo alkoholizma v gospodarskih, moralnih in fizioloških učinkih, s tem, da jo kažete v zvezi s propadom posameznikov, ki jim izpodkopa in uničuje zdravje, razumnost, vest, svobodo; s propadom družin, v katere naša zmešnjavo in nered; s propadom družbe, ki ji grozi v najvažnejših interesih! Med socialnimi deli gotovo ni bolj nujnega nego je ta.

Zato bo sv. očetu zelo všeč, če bo videl, da se bo vaša zveza krepila s pristopom novih katoliških društev. Vsled tega s poudarkom izraža sv. oče željo, da naj duhovščina povsod vzpodbuja k temu delu za socialno prenovitev in obrambo in da se postavi s poučevanjem in zgledom v središče boja proti zlu, ki seje, posebno v nekaterih deželah, toliko sramote med verniki.

Ta boj pa ne bo privedel z gotovostjo do zmage drugače, kakor s podporo milosti

božje, črpane v molitvi, pogostem prejetju sv. zakramentov in v splošnem izvrševanju krščanskega zatajevanja: »Če Gospod ne zida hiše, se zastonj trudi, ki jo zidajo.« (Ps. 126, 1.) Naj luč evangelija Jezusa Kristusa pošlje svoje žarke v duhove in srca, in ustavi se bo šiba s spremstvom nesreč, ki so njena posledica.

Sveti oče je srečen, da more blagosloviti vašo zvezo z vsemi društvami, iz katerih sestoji; blagoslavlja vašega spoštovanega pokrovitelja, njegovo eminenco kardinala Mercier-a, ki razvija hvalevredno gorečnost, da bi ustavil napredovanje alkoholizma in zatrl njegove vzroke.

Z mojimi osebnimi željami in vsemi mojimi voščili k vašemu velikemu in svetemu podjetju blagovolite gospodje sprejeti zagotovilo moje polne vdanosti v našem Gospodu.

R. Card. Merry del Val

× × ×

BOJ ALKOHOLU.

5000 rubljev letne podpore se je po naročilu ruskega carja dovolilo krščanski protialkoholni organizaciji na Ruskem iz državne blagajne.

V znamenju časa! V palači de Danse v Berlinu, kjer se vrše največji plesi, se izpije vsako noč za 37.000 K penecih vin. — V Berlinu tava vsak večer 3000 ljudi po cestah, ne vedoč, kje bo danes ali jutri spalo.

Škandal. V S. na Predarlskem je umrl zadolžen posestnik. Zapustil je osem nepreskrbljenih otrok. Najstarejši še ni dopolnil 14. leta. o pogrebu se je zbralo 70 »žalujočih« v bližnji gostilni ter jedlo in pilo na vse pretege »na čast in spomin« pokojnika. Na koncu so se navzoči med seboj stekli. Račun pa je moral — po tamošnji navadi — plačati uboga vdova z osmimi sirotami.

Katoliške učiteljice v Nemčiji so v kratkem času razprodale po svojih okrožjih 110.000 protialkoholnih letakov.

V Lvovu se vidno manjša konsum alkohola. Zasluža gre občinskemu svetu, ki ne dovoli nove gostilne ter je znatno skrajšal gostilniško policijsko uro.

Alkohol prodajati po kinematografih je po novi državni postavi za kinematografe po celi Avstriji prepovedano.

Danska policija in pijanci. Če dobi danski policaj na kakem javnem prostoru pijanca, ga spravi lepo domov. Do nezvesti pijanega pusti, da se na stražnici prepi, nakar ga civilni stražnik spremi na dom. Stroške za prevažanje in morebitno zdravljenje pa trpi dotični gostilničar, kjer se je pijanec nazadnje napil. Gostilničar lahko tudi zgubi gostilniško pravico.

Socialni demokratje Švice so na svojem letošnjem kongresu med drugim sklenili tudi to-le: 1. Vsa zborovanja naj se vrše brez alkohola. 2. Pri veseljih naj se toči kolikor mogoče brezalkoholne pijače. 3. Po vseh strokovnih društvih naj se vrše redna predavanja o alkoholnem vprašanju. 4. Strankino časopisje naj redno prinaša protialkoholne članke. 5. Zidajo naj se hiše z vrtovi za delavstvo, v katerih bližini ne sme biti nobene gostilne.

Tržiške novice.

Klasifikacija konj se je vršila tri dni v trgu, in sicer 15., 16. in 18. maja.

t Premovanje goveje živine je bilo preteklo soboto, 16. t. m. To je bilo prvo premovanje v našem kraju. Prignanih je bilo 9 bikov, 42 krav in 30 telic. Častno diplomu je dobil g. inženir Karol Pollak, poleg tega tudi nagrado. Razven njega je dobilo tudi več drugih tržanov nagrade za lepo živino, in sicer: župan Ahačič, tov. M. Ahačič, tov. N. Ahačič, ollak, Anton Globočnik, Ivan Theuerschuh, Marija Rotar, iz Loma 3, iz Doline 2, Lovro Aljančič iz Bistrice 2 nagradi, Primožič s Pristave in nekaj drugih živinorejcev iz sosednih župnij.

t Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je prejel Jakob Rabič, kovač pri g. županu Franc Ahačiču. Že 41. leto služi odlikovanec ugledni družini Kajetanovi. Zvestemu delavcu kličemo: Na mnogo leta!

t Nesreča. Blaž Polanšek, dve leti stari sinček tovarniškega delavca Janeza Polanška, je zlezal na okno ter izgubil ravnotežje. Padel je na tla in se smrtonovarno pobil na glavo. Dan pozneje je umrl. Stariše otrokove ne zadene nobena krivda.

t Čez Ljubelj je došlo preteklo sredo več vojaštva s konji, ki odhaja k strelnim vajam v St. Peter na Kras.

Idrijske novice.

i Slab zagovor prinaša »Zarja« glede na postopanje našega župana v cestnih zadevah naše okolice. Pred vsem je pogržen način odgovora. Najprej premisljevati, kdo je pisal, je manira naših idrijskih naprednjakov. Zato jih mistificirajo tolikrat razni

»kozlevčarji«. Tudi »Zarja« ni zadela dopisnika, zato naj vedno rajša pobija vsebino dopisa, nego namišljenega dopisnika, kadar ji ne bo kaj všeč. Osebe napadajo naprednjaki, kadar nimajo proti stvarnosti naših dopisov nič ugovarjati, a se čutijo prizadete. Tako se tudi »Zarja« ni prav nič posrečil zagovor, ampak jo je še nasprotno precej zavozila. Menda je pač bolje, da se enkrat začne z novo cesto iz Spodnje Idrije in najnujnejše čimprej zvrši, nego da bi še dolgo ne bilo nič. Še manj je vredna tesnoscčnost, da ne bo šla za enkrat cesta še popolnoma skozi tudi po Goriškem. Upajmo najboljši, a tudi, če bi se končno i to zavleklo, kmet potrebuje ceste, kraj sam in cela občina jo pa ne zmoreta sama zgraditi. Prav tako se mora kaj storiti s cesto Idrija—Vojsko, čeprav se konča pri cerkvi na Vojskem in torej nima zveze naprej s kako državno ali deželno cesto. Zelo dosledno postopa idrijski župan v tem oziru, ko zahteva podeželjenje ceste iz Idrije na Vojsko, dasi ni izpeljana naprej in še ni nobenih načrtov, ali bi šla naprej, je pa proti cesti Spodnja Idrija—Gornja Kanomlja, ker se je zgradi za sedaj najnujnejši del, za ostalega so pa tudi že načrti zgotovljeni.

CESARJEVO ZDRAVJE

se je tako izboljšalo, da se je dne 22. t. m. prvič tri četrt ure na prostem izprehajal, kar ga je zelo okrepilo. 64 dni cesar ni zapustil sob. Izprehajal se je sam, hodil je počasi, a z mirnimi in varnimi koraki. Sledi katara še niso izginile in cesar od časa do časa še kašlja. Najkasneje 25. junija odpotuje cesar v Ischl.

NADVOJVODA LEOPOLD SALVATOR V OSJEKU.

Nadvojvoda Leopold Salvator je dne 22. t. m. ob tri četrt na 8 zjutraj došel v Osjek. Jezdil je takoj na vojaško vežbališče, kjer je inspiciral artillerijski polk št. 38. Po inspekciji je v Grand hotelu zaslusal višjega župana Adamoviča. Med 12. in 1. uro je delil avdienco. Popoldne je nadaljeval inspekcijo. Zvečer je bila bakljada in serenada.

ČEHI IN NEMCI.

Dr. Sylvester razpošlje danes vabila za predrazgovor o zopetni uvedbi ustavnih razmer na Češkem, ki bo dne 4. junija ob 3. popoldne. Povabljeni so načelniki ali zaupniki vseh strank na Češkem, in sicer 9 Čehov in 9 Nemcev. Tudi Stürgkh je obljubil, da se udeleži predrazgovora.

OBISKI AVSTROGRSKIH VOJNIH LADIJ NA MALTI.

Avstrogrske vojne ladje »Tegetthoff«, »Viribus unitis« in »Zrinjski« so odplule 22. t. m. ob krasnem vremenu v Malto. Do hodu je prisostvovalo veliko ljudi. Ko so avstrijske vojne ladje plule mimo angleških vojnih ladij, so streljali v pozdrav. Mornarji so klicali hura, godbe so igrale avstrijsko, oziroma angleško himno. Konteadmiral Löffler je obiskal guvernerje in angleške admirale, ki so obisk vrnili.

ZA ZNIŽANJE CARINE NA ŽITO

je sprejel dne 22. t. m. dunajski občinski svet soglasno predloge mestnega sveta.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z GRŠKO.

Dne 21. t. m. je avstro-ogrsko carinska trgovinska komisija zopet več spornih točk rešila. Znižali so carino na korinte in fige in na avstrijsko tkanino in les. Tudi radi plovne pogodbe so se približali.

OJAČENJE RUSKE ČRNOMORSKE VOJNE MORNARICE.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Peterburga, da je ruski mornariški minister od dume v tajni predlogi zahteval kredit 200.000.000 rubljev za črnomoško vojno mornarico.

ZEDINJENE DRŽAVE IN MEHIKA.

Huerta je ukazal armadi pri Saltillu, da naj se umakne proti jugu. Saltillu so nato zasedli vstaji. Amerikanske prednje straže so zasedle strateško važne točke med Veracruzom in Mehiko in so se utrdele. Prodirati so Amerikanci pričeli proti glavnemu mestu 22. t. m.

DEMONSTRACIJE ANGLEŠKIH SUFRAGETK.

Ob demonstracijah sufragetk dne 21. t. m., ki so, kakor smo poročali, hotele vdreti v kraljevo palačo, so aretirali 72 sufragetk. Pri hišnih preiskavah so dognali, da nameravajo sufragetke zopet priti v najširšem slogu razbijati šipe. V nacionalni galeriji v Londonu je ena 22. t. m. s palico poškodovala pet slik, in sicer Mučenika pri sv. Petru in še štiri Bellinijeve slike. Napadalko so zaprli. Slike niso močno poškodovane. Galerijo so zaprli. Istočasno so tudi sufragetke v kraljevski galeriji za umetnosti dve sliki poškodovale. Tudi akademijo so zaprli. Pri po-

licijskem sodišču v Bowstreecku je bilo povabljenih 22. t. m. več sufragetk. Nekateri pristaši sufragetk so med razpravo tako razgrajali, da je moral sodnik večkrat sejo prekiniti. Zenske so metale na sodnikovo mizo močnate vroče in druge stvari.

Dogodki v Albaniji.

Essad paša bi bil — tako poroča Pijeva korespondenca — rad sam postal vladar Albanije in je na tihem pripravljaj vstajo, a svojega namena ni mogel izvesti, ker so ga prej prijeli in odpeljali v Italijo. Začetkom tega meseca je izginil iz Drača drugi tajnik Essad paše, Arif Hikmet, ki je agitiral med mohamedanskimi Arnavti kot mladoturški agitator. Takrat je pričel tudi Essad paša odkrito proti albanskemu knezu nastopati, a seveda je izkušal to zakrivati in je celo izdal tiralnico proti Arif Hikmetu, a zakriti svojih načrtov ni več mogel. Mohamedanci se lahko nahujkajo, ker so vsi nezadovoljni. Vsi svojčas od Essad paše nastavljeni turški uradniki so postali Essadovi propagatorji, ker se mohamedanci napovedanih reform v Albaniji boje. Veleposestniki se boje, da izgube posestva na podložne kmete, kmetje se boje davkov, vsi pa redne vojaške službe in tujcev, vsled česar so slepo sledili Essad paši, ki ga smatrajo za predstavitelja mohamedanskih tradicij. Essad paša je organiziral armado, vstaja Epirotov je provzročila, da je svoj namen zakrival. Pozornost je vzbudilo, ker ni uvrščeval v mohamedanske bataljone kristjanov in ni za njih poveljnike hotel imenovati krščanskih častnikov. Ker se je z Epiroti hitro sklenil mir in ker je proti njegovi volji knez mobiliziral katoliške Malisore, je bil Essad paša prisiljen, da je udaril. 15. t. mes. je ukazal mohamedancem, da tudi korakajo proti Draču. Upal je, da bo razpolagal v nekaterih dnevih z 20.000 možmi. Ni pa računjal z dejstvom, da albanski knez zna za njegove načrte in da si hitro lahko preiskrbi pomoč. Svojega dvornega maršala Trotta je poslal v Skader, minist. predsednika Turkhana pa s tajnimi lastnoročnimi pismi za pomoč v Rim in na Dunaj. Essad paša ni ničesar slutil. Ne da bi bil za to Essad paša znal, je odplulo italijansko brodovje proti Albaniji. V Draču samem je bila zasidrana le avstrijska oklopnica »Szigetvar«, mali italijanski oddelek in 500 albanskih orožnikov pod poveljstvom nizozemskega majorja je stalo v mestu. Ko se je pripeljala laška vojna ladja, se je podal admiral h knezu, kjer so se o nadaljnjem načrtu pogovorili. Knez je pozval Essada k sebi. Razgovor je bil buren. Essad je demisioniral, ostal je v svobodi, a kljub demisionu je izdajal povelja. Essada so zato prijeli in ga z njegovo ženo odpeljali v Italijo, kjer so ga izpustili, ko se je s častno besedo zavezal, da ne gre več v Albanijo. Seveda, z odstranitvijo Essad paše Albanija ni pomirjena. Essadovi pristaši bodo brezdvomno še naprej ruvali. Splošen položaj je pa zdaj v Albaniji: Kneza v Draču ščitijo avstrijski in italijanski mornarji, albanski orožniki in oddelek katoliških Malisorov, v ostali Albaniji so pa mohamedanski Arnavti v vstaji proti krščanskemu knezu.

Kaj pa pravi Essad paša in naši italijanski »zavezniki«.

Essad paša je časnikiarjem izjavil, da ni v zvezi z vstajo v Draču in da je svojemu narodu in knezu zvesto služil in ga čuval pred nevarnostim z zvestobo hlapca. Padel da je kot žrtve napačnih patriotov, ki so proti njemu šuntali in kneza prevratali. »Tribuna« pravi, da je lahkomišljeno smatrati krivdo Essad paše za dokazano, kakor to smatrajo na Dunaju. V Draču se trdi, da v spletu proti Essad paši avstrijska vlada ni zapletena, a zapleten je bil pač marsikateri avstrijski zaupnik ali uradnik. Iz Drača se poroča, da je Essad paša za svoj beg vse pripravil, da je v Avstriji naročil avtomobil, ki je došel dan pred pustom, a ker carinsko postopanje še ni bilo končano, so ga Essadovi pristaši vzeli iz skladišča, a ga je orožništvo zaplenilo.

Položaj v Draču.

Knez Viljem je naprosil poveljnike mednarodnih čet v Skadru, da naj odpošljejo močan oddelek v Drač. Velesile mu najbrže ugodijo. 100 Malisorov je že tudi v Drač došlo, vsled česar so znižali število oddelka italijanskih in avstrijskih mornarjev v Draču; kjer je ostalo še 60 avstrijskih in 60 italijanskih mornarjev. Iz Berlina se poroča, da dobi albanski knez mednarodno telesno stražo. Male mornariške oddelke pošljejo razven Rusije vse velesile v Drač, kjer ostanejo zasidrane italijanske in avstrijske vojne ladje. Iz Rima poročajo o položaju v Draču, da je zdaj mirno, a da je ko mir pred viharjem. Diplomate bodočnost zelo skrbi. Mir in red vzdržujeta mornariška oddelka. Knezovo palačo stražijo avstrijski mornarji. Knez po zadnjih dogodkih palače ni zapustil. Tudi poslopja tujih poslaništev stražijo izkrcani oddelki. Iz notranje Albanije dohajajo poročila, da je položaj resen in da so moha-

medanski Albanci v vstaji. Berolinska »Tägliche Rundschau« poroča, da je knez Viljem ukazal aretirati in izgnati Essad pašo, ker mu je to svetoval rumunski kralj Karl.

Poročila iz notranje Albanije.

V Sukziju, severno od Šijaka, so bili z vstaji ostri boji. 22. t. m. je odrinilo v Šijak in v Tirano 300 prostovoljcev, štiri strojne puške in dva topova. Oddelku poveljuje neki inozemski častnik. Vstaško gibanje je postalo kritično. V pokrajini med Šijakom in Tiranom se bijejo hudi boji. Arif Hikmet, ki vodi vstajo, je razvil turško zastavo in fanatizirajo mohamedance. Po zavzetju Tirane je baje Arif Hikmet proglasil novo vlado.

Turki in položaj v Albaniji.

Oficiozni »Tanin« piše o dogodkih v Albaniji. Albanska država se je na najnespetnejši in na najneracionalnejši način ustanovila. K vsem napravljenim napakam se je še glavna napaka storila, da so dali deželi s pretežno mohamedanskim prebivalstvom krščanskega vladarja. Kdor hoče uganiti pravi razlog revolucije, naj preiškuje, kako se je življenje Essad paše po predaji Skadra razvijalo.

Dnevne novice.

+ **Dopolnilna deželnozborska volitev v trebanjskih kmečkih občinah.** Izvršilni odbor S. L. S. je v svoji seji dne 22. t. m. soglasno odobril kandidature gosp. Oroslava Brica, župana v Litiji, katerega so soglasno nasvetovali zaupniki na posvetu 11. t. m.

+ **Slov. krščansko-socialna zveza v Ljubljani** priredi za današnje razmere dva silno važna tečaja: **agrarno-političen tečaj in obrtno-političen tečaj.** Agrarno-političen tečaj se bo vršil prvi teden avgusta in bo trajal pet dni, obrtno - političen tečaj se bo pa vršil drugi teden avgusta ter bo trajal dva dni. Sodelovanje so zagotovili priznani strokovnjaki. Tečaj je prirejen za vse S. K. S. Z. na Slovenskem. Poskrbelo se bo za ceneno hrano in prenočišče, tako da bo obisk teh tečajev združen le z neznatnimi stroški. Prosimo naše društvene voditelje, da opozore na ta dva tečaja svoje člane, pa tudi druge osebe, ki se zanimajo za agrarno in obrtno politiko. Natančen spored obeh tečajev, kakor tudi ceno hrane in prenočišča priobčimo v kratkem. Prijave pa že sedaj sprejema pisarna Slovenske krščansko - socialne zveze v Ljubljani, Ljudski dom.

+ **O »Vestniku Slovenske krščansko-socialne zveze«** smo prejeli več pohval, ki pričajo, kako nujno potreben je bil ta list. Vrl organizator iz ljubljanske okolice nam piše: »Vestnik je bil potreben in že prvi dve številki imata toliko zanimivega dragocenega berila, da bi marsikateri društveni voditelj rad dal v prejšnjih časih za en sam članek 3 K, kar znaša sedaj naročnina za celo leto.« — Z Dunaja se nam piše: »Odkrito povem, da že dolgo nisem bil tako vesel, kot danes, ko sem prejel 1. in 2. številko »Vestnika«. Željno sem ga pričakoval, zato sem se ga danes toliko bolj razveselil, ker prekaša moje pričakovanje. Povsem nova, pristrana oblika, vsebina tako različna in vsestranska, kot si moremo le želeli. Kdor prečita »Vestnik«, dobi novega navdušenja in veselja do dela v naših organizacijah. Tako je treba vzpodbujati. Živahen tempo prvih dveh številki naj ostane i nadalje. Ako bo »Vestnik« ostal na tej višini, potem smemo z gotovostjo upati na vsestransko poglobitev naše izobraževalne organizacije. Mi si delamo svojo bodočnost. Uredništvu želimo mnogo stalnih in marljivih sotrudnikov in pa božjega blagoslova.« — »Gorenjec« pravi, »da je bil »Vestnik« naši društveni organizaciji tako potreben, kakor ribi voda. Vsak odbor nik izobri. društev bo lista vesel.« — Zato smemo z gotovostjo pričakovati, da se res vsa naša društva in vsi naši društveni organizatorji tako kopa v »Vestnik S. K. S. Z.« naroče! Dobička S. K. S. Z. pri »Vestniku« ne išče, čim več bo naročnikov, toliko obsežnejše bodo lahko posamezne številke. Zato bi bilo umestno, da bi tisti, ki morejo, poleg naročnine 3 K poslali tudi kakdar S. K. S. Z.

+ **Romanje kranskih mož in mladeničev k Gospej Sveti na Koroško** priredi prve dni avgusta S. K. S. Z. Prosimo, naj naše društvene organizacije S. K. S. Z. v Ljubljano javijo, ali bi bilo primernejše to romanje prirediti na delavnik ali na nedeljo. Romanje nameravamo tako prirediti, če Bog da srečo, da pridemo ob 6. uri zjutraj k Gospej Sveti, kjer bo slovesna služba božja e pridigo, po sveti maši si ogledamo kraj, kjer so ustoličevali koroške vojvode. Okoli pol 1. ure dopoldne se pripeljemo v Celovec, kjer si ogledamo mesto. Skupno kosilo nameravamo prirediti v hotelu Tra-

besinger. Po skupnem kosilu se podamo na Vrbsko jezero. Popeljemo se s parnikom k Mariji na Otoku, kjer bodo pete svete litanije, nakar sledi vožnja po jezeru. Natančnejše podrobnosti še objavimo, kakor tudi cene, v katere se bodo zaračunali stroški vožnje, skupno kosilo in vožnja s parnikom po jezeru.

+ **Transverzalna železnica proti Brežicam.** Nj. ekselencen železniški minister Zdenko baron dr. Forster 25. t. m. ob povratku iz Belokrajine prenočuje v novomeškem kapitelju in se v terek poda s spremstvom čez Št. Jernej, Kostanjevico, Brežice ogledat si svet za nameravano transverzalko. Sprejemal bo prošnje občinskih zastopstev z desnega in levega brega Krke. Dne 25. maja zvečer bo v novomeškem kapitelju serenada na čast visokim gostom, ki tu prenučujejo in gredo drugi dan na ogled transverzalko proti Brežicam.

+ **Pri blagoslovu belokranjske železnice na kolodvoru v Novem mestu** poje gimnazijski pevski zbor in sodeluje mestna godba. Šolska mladina se udeleži vsa z učiteljskimi zbori.

+ **Nepoštenost liberalnega časopisa.** Še nista dr. Šusteršič in dr. Korošec v delegacijah sploh kaj izpregovorila, že je »Slovenski Narod« vedel, da bosta igrala »lakajsko vlogo« in v svojih govorih zatajila »Jugoslovane«. Ko pa sta naša delegata v odseku prišla na vrsto in označila naše stališče napram zunanjemu položaju, je glasilo narodnonapredne stranke, da ostane svoji nepošteni taktiki zvesto, vsako besedo tako zlobno zavilo, da je iz belega postalo črno, kakor je to pač odgovarjalo njegovemu prerokovanju. Prepričani smo, da bo »Narod« sedaj, ko sta dr. Šusteršič in dr. Korošec v plenumu delegacije tako programatično in od vseh strani razvila jugoslovansko vprašanje v svojih odnosih tako do naše zunanje kakor do notranje politike, izpopolnuje svoja izvajanja v odseku — prepričani smo, pravimo, da bo »Narod« tudi to po svoji politični nemorali osumničil. In vendar ne more noben Jugoslovčan, naj bo tudi naš politični nasprotnik, če ni nepošten, tajiti, da sta naša delegata kot zastopnika našega državi udanega slovenskega ljudstva tako v odseku kakor v plenumu naše narod. interese in stališče uprav sijajno zastopala, tako da jima tega tudi največji nasprotniki našega naroda ne odrekajo! Mi nimamo osebno nič proti dr. Baljaku, a njegova izvajanja, o katerih je »Narod« napovedoval, da bodo nekaj izrednega, so pač ostala daleč daleč za dr. Šusteršičem in dr. Korošcem. Ali je mar kak pregreha na našem in hrvatskem narodu, če je nekdo označil dr. Korošca za črnožoltega Jugoslovana, ker je tako odločno poudaril, da Slovenci hočemo slejkoprej ostati zvesti podaniki avstrijske monarhije? Ali naj bi bil rekel nasprotno? In če je dr. Šusteršič izjavil, da proti trozvezi kot taki principijelno ni, ali ni tudi dejal, kakšna bi morala biti trozveza, da smo lahko zanj? Ni mar celo z vsem poudarkom zaklical, da se bo Avstrija tej zvezi morala nujno odreči, ako jo Italija in Nemčija izrabljata le v svojo korist in v našo škodo? Ni li dr. Korošec izborno zadel, ko je naglašal, da je tudi naše priateljstvo do Rumunije narekovano od protislovanske tendence vse naše oficijelne politike? Če sta naša delegata proti velesrbski ideji, je to vsak pametni avstrijski Slovenec in Hrvat, ali oboja sta tudi za to, da se naše razmerje do vseh balkanskih narodov izboljša in dr. Šusteršič je celo jasno povedal, da smatra za potrebno sporazumljenje z Rusijo. Pred vsem pa je naš deželni glavar osramotil natolečevanje liberalnega glasila, da se naša delegata ne bosta spomnila narodnih krivic, ki se v Avstriji slovenstvu prizadevajo. Odločne in odkrite besede dr. Šusteršiča o usodi koroških Slovencev so napravile globok vtis in treba je le brati večerajšnji dr. Waldnerjev govor v delegacijah, da se izprevidi, kako je Nemce to zadelo! Če se zastopnik nemških nacionalcev ne ve z drugim zagovarjati, kakor s tem, da so koroški Slovenci nekaj drugega kakor ostali Slovenci, češ, da govore svoje posebno »naročje«, potem je jasno, kako je dr. Šusteršič nemško nasilje razgalil, da ne ve nobenega drugega odgovora. Pa berite, s kakšno točnostjo je dr. Korošec označil vzrok pravoslavne propagande med ogrskimi Rusini, in potem se recite, če imate to drzno čelo, da je naš delegat dal duška »svojemu klerikalnemu protislovanstvu«! Ali se je kdo v delegaciji tako toplo zavzel za Hrvate, kakor naša delegata? Ali je kdo tako krepko pokazal na brutalni nemški nacionalizem in ogrski šovinizem kot največja sovražnika Avstrije, v kateri hočemo Slovenci in Hrvati ohraniti svojo narodno individualnost in se razvijati? In če je kak Slovenec,

ki kljub vsemu temu še meče blato na naša delegata in na nas, potem je res, da je največji sovražnik našega naroda tudi on, ki sumniči in kleveče napostenejšje in najboljše namene voditeljev slovenskega ljudstva!

Glavni iz delegacij. Korespondenca »Information« piše dne 20. maja iz krogov avstrijskih delegacij: »Svarilo Italiji. Delegat dr. Šusteršič je Italijo ostro prijel. Pri presojanju njegovih temperamentnih napadov na našega južnega zaveznika je treba seveda upoštevati v interesu objektivnosti, da so to besede voditelja Jugoslovancov, ki zavzema važno stališče v narodnih bojih med Italijani in Jugoslovani. On sodi — prihodnost bo pokazala, ali ima prav ali ne — da stoji za najnovejšimi, obžalovanja vrednimi protiaustrijskimi izgedi nevarno protiaustrijsko nacionalno gibanje, ki zelo narašča. To gibanje da je tako zavrelo, da utegne postati zveza med dobema državama popolnoma brezpomembna. Temperamentni govornik je šel še dalje in brez ovinkov povedal, da mora Italija ali sanje o jadranski obali in južni Tirolski pustiti, ali mora pa računati z razpadom zveze. Nova pot vodi Avstrijo v Pariz. Rekli smo že, da dr. Šusteršič ni samo govoril kot moder državnik, ampak zlasti topot kot strasten jugoslovanski agitator. Vendar bi bilo čisto napačno, ako bi merodajni krogi v Rimu smatrali njegov govor kot agitacijsko sredstvo Jugoslovancov. Tudi grof Lützov, ki velja za enega največjih prijateljev Italijanov, je trezno konstatiral, da v Rimu ne poznajo težav, s katerimi se ima avstrijska vlada boriti pri reševanju laških zahtev v Trstu, primorskih deželah in v južni Tirolski. In to ravno iz narodnih vzrokov in zavoljo Jugoslovancov. Dr. Šusteršič je to suho trditve bolj natanko pojasnil. Rim mora priznati obstoj Jugoslovancov, mora pravično soditi težave, ki jih ima vsaka avstrijska vlada. Pravično in silno važno je, da se laška vprašanja absolutne ne smejo sistematično zlorabljati samo zato, da se naši lojalni Jugoslovani dražijo. To bi bilo nelojalno! To naj Rim tudi vpoštevaj. Končno poudarjamo kot zelo vpoštevaj vredno dejstvo, da je grof Lützov, prijatelj Italijanov, v delegacijah povedal, da Trst kot sedež laške fakultete sploh v poštev ne pride.« — Dr. Šusteršičev pasus o Franciji prinašajo vsi francoski listi in ga je n. pr. »Temps« takoj imel. Govor dr. Šusteršiča objavimo v celoti.

Kranjski kulturni svet je sestavljen tako-le: a) deželni odbor je poslal vanj kot člana Franca Povšeta, državnega in deželnega poslanca, kot namestnika pa grofa Barbota; b) c. kr. kmetijska družba je izvolila kot svojega člana državnega in deželnega poslanca župnika Ivana Hladnika, kot namestnika pa cesarskega svetnika Gustava Pirca; poljedelsko ministrstvo je imenovalo kot člana R. Schädingerja, kot namestnika pa H. plem. Schollmayer-Lichtenberga.

Razpust gospodarskega odbora mesta Postojne. Na tozadevne očitke liberalnega časopisja, da je neresnična vest, da je deželni odbor sklenil razpust gospodarskega odbora mesta Postojne, smo se avtentično informirali in izvedeli, da je deželni odbor dne 18. t. m., torej tisti dan, ko smo vest objavili, takoj po sprejetju prvotnega revizijskega poročila nujnim potom sklenil razpust gospodarskega odbora in tozadeven dopis, ki nosi šte. 6666, odpisal takoj na vlado. Zato naj bodo vsi, katerim se na podlagi trditve »Naroda«, da to ni res, grozi s tožbo, oziroma proti katerim je državno pravdnistvo, kakor se nam poroča, že uvedlo preiskavo, popolnoma pomirjeni.

Vinski davek. Kakor se sliši, je deželna užitnina na vino na Vipavskem marsikakega volivca S. L. S. pripravila do tega, da je volil nasprotno stranko. Deželna užitnina bo zadela nekoliko gostilničarje, vinogradnika pa malo ali nič. Pač pa ne smemo pozabiti, da so ravno naši poslanci v državnem in deželnem zboru vse storili, da so preprečili nov državni vinski davek, ki ga je vlada predložila dunajski zbornici na konsum vina. Ta bi res zelo zadel vinogradnika. Da je padel, je zasluga poslancev S. L. S.

Kaj je »politično banditstvo«? Sklep deželnega odbora, naj se postojnski gospodarski odbor zaradi velikanskih nerednosti razpusti, je seveda napravil na Notranjskem veliko razočaranje pri liberalnih volivcih. Da so volivci S. L. S. ta korak porabili pri volitvah in šli s tem večjo vno v boj proti voditelju občine, ki ima tako gospodarstvo, se samo po sebi razume. Liberalni listi in agitatorji so trošili plakate po kmetih, na katerih so Lavrenčiča slikali kot »skrbnega gospodarja, ki bo skrbel za koristi Notranjske«, za moža, ki bo ustvaril »zdrave gospodarske razmere v okraju«. Zdej je pa prišlo na dan, da ima tako majhna občina 600.000 K dolga, to je za tako občino, kakor je Postojna, nekaj strašnega! Ker so volivci

S. L. S. takega »skrbnega gospodarja« vrgli, kakor je bilo prav in pošteno, izliva »Slovenski Narod« svojo divjo jezo na agitatorje S. L. S. Psuje jih za »politične bandite, ki bi morali viseti na cestnih svetilkah«, zmerja jih s »črno bando, banditsko stranko« in vpije o »podlem lopovstvu, navadnem gavrnerstvu, velikanski lopovščini«. Deželni odbor imenuje korporacijo, »katero bi morala vlada že davno z orožniki narazen razgnati« itd. Zdej naj pa sodi javnost, kdo je »politični bandit«? Ali tisti, ki tako brez vsakega dokaza psuje, ali oni, ki so v skrbni za dobro in redno gospodarstvo sklenili napraviti konec nečuvnim razmeram v Postojni in takega župana in kandidata ljudem pri volitvah pokazali v pravi luči?

Josip Lavrenčič in »kmetijski škodljivci«. Josip Lavrenčič, župan v Postojni, pošilja zahvalo volivcem notranjskega volivnega okraja, v kateri govori o »kmetijskih škodljivcih«, katerih se mora slovenski kmet otresti. Župan Lavrenčič ima prav, ampak škodljivce mora samo na pravi strani iskati! Ti so namreč v liberalni stranki. Kdo je bil proti zadržam, kdo proti posojilnicam, kdo proti cestnemu zakonu, kdo proti novim cestam in vodovodom, kdo proti posredovalnim sodiščem, kdo proti lovskemu zakonu, kdo proti novemu občinskemu zakonu, kdo proti premovanju mlade živine, živino-zdravniškim tečajem, kdo proti šolskemu zakonu? Ali niso bili liberalci povsod in vedno prvi proti vsem tem napravam, ki so neizmerne koristi za slovenskega kmeta in so dale kmetu moč v deželi? In postojnski župan je tako predrzen, da čveka o »kmetijskih škodljivcih«!

To je morala! Na Vipavskem je neki agent Blaž Š. kvantal črez ljubljanskega knezoškofa v neki gostilni in govoril, da ima nezakonskega otroka. Presvetli je seveda zaradi te infamnosti vložil tožbo zaradi varnosti časti, ker to bi bilo vendar nekaj nečuvnega, da bi si liberalni agitatorji brez kazni dovoljevali take nesramne šale. Agent je bil obsojen. In kaj pravi »Narod« na to? Piše, da je kazensko postopanje knezoškofa »nevredno tako visokega cerkvenega dostojanstvenika, tožariti se zaradi oštarijskih čenč«. Če se knezoškof potegne za svojo na infamen način žaljeno čast, je to »cerkvenega dostojanstvenika nevredno«, če pa kdo pove resnico o kakem zanikarnem gospodarstvu liberalne občine, pa že postavljajo liberalci vislice, da bi nanje ljudi obesili!

Socialni demokratje za milijonarja. Pri zadnjih volitvah so volili vsi socialni demokratje do zadnjega Lavrenčiča, ki je eden najbogatejših magnatov na Notranjskem, namreč milijonar. Tako se je zgodilo, da je šel slovenski proletarec v boj za enega največjih kapitalistov in delal proti dr. Pogačniku, možu, zoper katerega so liberalci agitirali, da ne sme v državni zbor, češ, »da je v dolgeh«. Socialna demokracija se je v potu svojega obraza borila za to, da bi milijonar ne propadel in ne prišel v državni zbor dr. Pogačnik, ki je sam iz delavskih vrst in mora sam sebe s svojim delom živiti. Ali misli socialna demokracija na Kranjskem kaj kmalu konkurz napovedati?

Naša renta. Resno poglavje je načel v delegaciji zadnji finančni minister. Rekel je: »Vrnimo se k rentam!« Država bo potrebovala za pokritje vojaških stroškov in za zgradbo bosenskih železnice več sto milijonov kron, katere si bo treba izposoditi. Zadnja posojila je dobila država z emisijo blagajniških nakaznic. Te se prav lepo obrestujejo, kar je za kapitaliste prav prijetno, za davkoplačevalce pa manj veselo. Najboljše seveda vozijo pri velikih finančnih transakcijah banke, ki dobé pravzaprav za nič prav lepo posredovalnino. To dobe veliki denarni zavodi tudi pri rentah. Čas in potreba pa zahtevata, da se danes, v dobi razvitega prometnega življenja, poskusi doseči z direktnimi odjemalci državnih papirjev neposredna zveza. Na Bavarskem imajo že nekaj podobnega. Tudi pri nas so napravili pred leti prvi tozadeven poskus s pošto hranilnico, da se izognejo vsemogočnosti Rotschildov. A glej čudo! Od tistega dne, odkar je prinesla »Preša« svoj lamento o strtem vplivu židovskega mogotca, naša renta konsekventno pada! Prosimo, listajte nekoliko po znanem »Ekonomu« in se prepričajte! Populariziranje rente pri nas, ko komaj en odstotek prebivalstva vé, kaj je to, je težavna stvar, a nerešljiva ni. Pozornost zasluži gotovo.

Jožef Klekl. Kakor bo cenjenim čitateljem že deloma znano, je jel izdajati g. Klekl časopis »Novine«, pisan v prekmurskem jeziku za ogrske Slovence. Več let poprej je že izdal nabožen mesečnik »Marijin list«, koji pa potrebam ogrskih Slovencev v literarnem oziru daleč ni zadostoval. Spoznal je ta vrli rodoljub, da temu ljudstvu treba čtiva, ki naj bo spisan v lepodonečem materinem jeziku. Kljub temu, da mu je delala mažarska vlada velike neprimike, se mu je vendarle posrečilo že dne 8. decembra 1913 razposlati prvo številko »Novin« med verno slovensko ogrsko ljudstvo. Z velikim vese-

ljem je pozdravilo ljudstvo ta časopis in ga rado prebiral. Oglasilo se je takoj nad 1000 naročnikov in se še oglašajo zmeraj novi. To pa je grozno zbadlo mažarsko vlado in takoj je poslala na dom gospoda Klekla orožnike gledat, ali omenjeni ne fabricira poleg teh »veleizdajniških« »Novin« še morebiti tudi kakih bomb in ne snuje še celo zarote! Po skrbnem preiskanju pa so seveda odšli z dolgimi nosovi. A mažarska vlada je dobila pa še dobre zaveznike, in sicer — čujte in strmite! — v obliki slovenskega časopisja. Ker namreč izdaja te »Novine« katoliški duhovnik v katoliško-narodnem duhu in mu je pri tem delu za princip geslo: »Jedro krščanstva je pravica, in kjer te ni, tam tudi pravega krščanstva ni«, zategadelj se je neki ljubljanski liberalni časopis čutil dolžnega, zagnati se v g. Klekla in ga proglasiti za Mažarona, ter mu je celo predbacival, da je baje tudi v svojem molitveniku »Hodi k oltarskemu Svetstvu« zagovarjal mažarsko politiko. Ker pa se je piscu teh vrstic to obrekovanje vendarle zdelo infamno, se je obrnil do omenjenega pisatelja, kot svojega znanca, in ga naprosil, da mu pošlje en iztis svojega molitvenika. Rade volje je ustregel g. Klekl tej želji. Prečital sem natančno celo knjigo in moram pač reči, da ni niti ene sumljive vrste, to mi bo vsakdo moral pritrditi, da se v molitvenikih pisatelj vendarle ne more spuščati v nikako politiko. Stavi se nam pač vprašanje, kaj li je tu napolitolo slovenske liberalce, da so začeli napadati slovensko-ogrskega župnika in plemenitega rodoljuba g. Klekla? S tem je pač dokazano, da liberalcem ni za rešitev bratov Slovencev, ki se potapljajo v mažaronskem morju, temveč gre se njim samo za strankarsko politiko. Slovenska Straža si je pač že tudi tukaj pridobila lepih zaslug s tem, da je med to slovensko ljudstvo razširila dobro katoliško slovensko časopisje. Gospodu pisatelju župniku Kleklu bodo pa tudi rade volje šli na roko naši Slovenci ter ga v njegovem neumornem delu za pospešitev slovenstva in razširjenje katoliške misli med prekmurskimi brati Slovenci podpirali. Gospoda Klekla pa pri njegovem nesebičnem narodnem delu tolaži zavest, da dela za dobro stvar, a za napade, ki pridejo od katerekoli strani, pa se naj ne briga. Pri tem delu pa ga naj blagoslovi Vsemogočni! — Priporočamo pa prav toplo Slovence, da si naročujejo omenjena dva lista: mesečnik »Marijin list« in tednik »Novine« (za celo leto samo 3 K) pri g. Klekl Jožef, plebanoš v pok., Posta Cserföld, Zalamegye.

Nova podružnica »Slovenske Straže«. V št. Petru pri Novem mestu je bil 17. t. m. ustanovni občni zbor tamošnje podružnice »Slovenske Straže«. Ob obilni udeležbi občinstva je govoril prof. Jarc. Takoj prvi dan je pristopilo lepo število rednih članov.

Grda konkurenca. Predsednik »Branibora«, notar Hudovernik in notar Plantan poročata na sodišče pri slovenskih strankah v nemškem jeziku. »Narod« to taji. Če je »Slovenski Narod« sam prelen, da bi se prepričal o lažeh, ki jih troši, na sodišču, kjer so akti na vpogled, pa lahko koga pošlje v naše uredništvo, kjer bomo pokazali opravilne številke, kjer je tema velikima naprednima glavama skočilo napredno slovensko srce v hlače! Potem bo menda vendar enkrat konec te nizkotne gonje, ki ima le namen, z nepošteno konkurenco somišljeniku S. L. S. škodovati.

Belokranjska železnica. Nekateri so v dvomu, ali se belokranjska železnica odpre 25. ali 27. t. m. Ti pa niso prav razumeli. Železnica se odpre 25., 27. pa se izroči javnemu prometu, kar je povsem nekaj drugega.

Brezje. Jeseniško okrožje »Orla« priredi majnikov izlet na Brezje dne 24. maja. Na dnevnem redu je: Ob 10. uri sv. maša, na to mladeniški tabor in nastop telovadcev. Izletnikom naj se pridružijo prijatelji mladeniške organizacije. Tabora naj se udeleže predvsem Brezjski mladeniči in sosedje, da se poživijo orlovska organizacija.

Prostovoljno gasilno društvo v št. Vidu na Ljubljano obhaja dne 7. junija t. l. 25letni jubilej društvenega obstoja, ki se bo isti dan slovesno praznoval. Najstarejši člani: gg. Anton Bellec, Franc Bernik, Franc Bezljaj, Ivan Kremžar, Vid Mrhar, Lovrenc Porenta, Ivan Štrukelj in Ivan Zalokar bodo ob tej priliki za njih zvesto petindvajsetletno sodelovanje odlikovani s častno kolajno. Slavnost, ki bo združena z veliko ljudsko veselico, se vrši ob vsakem vremenu, na kar se bratska društva že naprej opozarjajo.

Mekineje. Izobraževalno društvo je priredilo na Vnebohod G. lepo narodno igro »Naša kri«. Igralcem je čestitati tem bolj, ker je ta Finžgarjeva igra precej težka. Veselimo se, da so naše domače igre prišle tako hitro na oder. Mekinci, kmalu nam priredite zopet kaj novega.

Glavna posojilnica. Likvidacijskemu odboru še manjka nekaj izjav upnikov

Glavne glede 30odstotne poravnave. Ker se bo dne 1. julija t. l. pričelo z izplačevanjem dogovorjene kvote, se oni upniki (vlagatelji), ki doslej še niso podpisali tozadevne izjave, nujno prosijo, da to čimprej store in z zavlačevanjem ne otežujejo dela likvidacijskega odbora.

Poletni vojni red, najobširnejši izmed vseh voznih redov, dopošlje uprava »Slovenca« v ponedeljkovi številki vsem rednim vsakdanjim naročnikom.

Vas Potovrh gori. Iz Kandije se nam brzojavlja: Vas Potovrh v fari Šmihel-Stopiče gori.

Mengeš. Pogreb prerano umrlega veleč. g. Ivana Hribarja, kaplana pri Sv. Juriju v Slov. goricah, se je vršil na Vnebohoda dan popoldne ob ogromni udeležbi ljudstva in nad vse sijajno, kakor je malokdaj videti. Spreveda so se udeležili: obe Marijini družbi, ognjegasci, domača godba in vodiški ter domači Orli, ki so tudi nosili krsto, za katero je šla velika množica ljudstva. Prihitelo je tudi sedem sobratov-duhovnikov, da se poslove od dragega sobrata. Počivaj v miru, dragi Ivan!

Svarilo izseljencem. Že nekoliko časa priporočajo agentje izseljencem v Ameriko, da naj se istočasno z nakupom voznega listka za ladjo zavarujejo proti temu, da bi jim morda ameriške priseljeniške oblasti ubranile vstop v ondotno ozemlje in priporočajo, da jim v ta namen vplačajo poleg cene za vožni listek za ladjo še nadaljnji znesek kot zavarovalno premijo. V kolikor se glasi pogodba na povračilo voznega listka za nazaj, pomeni tako zavarovanje varanje zavarovalnice, ker nosijo te stroške že na podlagi posameznih prekomorskih izseljeniških postav dotične paroplovne družbe. Če se pa sklene zavarovalna pogodba kakor se je to ugotovilo pri neki inozemski družbi, tako da se zavarovalnina izplača, kadar se dokaže, da se izseljenca ni zavrnilo zaradi kršenja izseljeniške postav, tedaj se je potnik zavaroval proti nevarnosti, ki se sploh nikdar ne more udeleževati; kajti zavrnejo ga pač na podlagi obstoječih izseljeniških predpisov, oziroma bo pač komaj možen dokaz, da ga niso zavrnil na podlagi teh predpisov. Vidi se tedaj, da sklepanje takih zavarovalnih pogodb navadno pomeni hudobno varanje izseljencev. Izseljence tedaj prav nujno svarimo v njihovem lastnem interesu pred sklepanjem takih popolnoma brezpomembnih in ničvrednih zavarovalnih pogodb.

Ljudsko šolstvo. Na mesto obbolele učiteljice Marije Borovskij je imenovana za supletinjo v Trziču Albina Bradaška, dosedaj supletinja na deklški šoli v Kranju.

Nepotrebna jeza v »Učiteljski Tiskarni«. Današnji »Dan« se jezi, ker k otvoritvi belokranjske železnice ni povabljen »Slovenski Ilustrovani Tednik«, češ, da je deželna vlada to ukrenila, »ker klerikalci nameravajo izdajati konkurenčni list«. Kaj bodete pa rekli, ako povemo, da k otvoritvi ni povabljen tudi »Domoljub«, ki je glasilo našega ljudstva ob novi progi? Deželna vlada je povabila samo po enega urednika »Laibacher Zeitung«, »Slovenca« in »Naroda« ter zastopnika korespondenčnega urada z Dunaja. Da bo zastopano drugo časopisje, je bajka. Za ilustrovani tednik iz »Učiteljske Tiskarne« pač ne more biti posebna izjema.

Nov pastor v Gorici. Protestanti v Gorici so dobili novega pastora z imenom Grycz.

Imenovanje. Okrajni gozdar Fran Terček je premeščen iz Škofje Loke v Ljubljano in okrajni gozdar Humbert di Santa iz Kamnika v Škofjo Loko.

Živinozdravniška služba na železnicah. Pritožbe o tem predmetu kar nočejo ponehati. Nekateri gospodje živinozdravniki so še zmiraj mnenja, da so davkoplačevalci zaradi njih na svetu in ne narobe. Oblast predpisuje železnicam strogo izvrševanje veterinarskih predpisov in bi gotovo ne štedila s strogimi posledicami, ako bi se kak železniški uslužbenec kaj pregrešil zoper postave, prezre pa popolnoma, da njeni organi povzročajo ne samo strankam, ampak tudi železnicam neopravičljive stitnosti. Za prevoz živine, posebno na večje daljave, so določeni posebni, hitro vozeči vlaki, treba je torej, da je živina pravočasno pregledana in vložena. Gospodje živinozdravniki pa se puste prositi do zadnjega trenutka, in dogaja se, da eden ali drugi živine, kojo spozna za neoporekljivo zdravo, niti videl ni. Kdo ima škodo, če se pri pošiljatelj naknadno izkaže kaka bolezen? Gospodje živinozdravniki gotovo ne, ampak lastnik živine, dasiravno je pošteno plačal predpisane, posebno male ogledniške pristojbine. Za Ljubljano je posebno značilno, da ti gospodje telefoničnega poziva niti pripoznati nočejo, marveč hočejo biti po strankah osebno prošeni. Železniškim organom se niti ne zaupajo stanovanja gospodov živinozdravnikov; tuj živinski tr-

govec jih torej išči kakor in kjer jih hoče. Čestokrat se pripeti nujna potreba živinozdravniške pomoči celo ponoči; prav bi bilo, da bi bil v bližini kolodvora kak zdravnik ob vsakem času brez zamude na razpolago, ne pa, da se gošpodje celo skrivajo. Če je živinoogled že s tako strogimi postavami določen, vršiti bi ga morala oblast brezplačno, če pa pobira vseeno še posebne pristojbine, smo davkoplačevalci tembolj opravičeni zahtevati v tem oziru popoln red in protestirati proti vsakršnim šikanam.

— **Kreditna zadruga.** Likvidacijski odbor Glavne posojilnice nam piše: Vnovič in zadnjič se pozivljajo oni zadružniki Glavne posojilnice, ki se doslej vzlic večkratni urgenci še niso odzvali k vplačilu predpisane prispevka. Najpozneje do 1. junija t. l. se morajo zglasti v društveni pisarni, če nočejo biti izpostavljeni vse svoje življenje groznim posledicam neomejenega jamstva.

— **Dvoboj v Litiji?** Psi lekarnarja Brillija in dr. Premrova sta pred gostilno pri Kati na Ustju pri Šmartnem v četrtek, dne 21. maja, skočila drug v drugega. Navzoči dr. Premrov nato večkrat ustrelil iz revolverja, nakar pride iz gostilne Brillijev zaključil dr. Premrovu, čemu strelja, saj nismo v Albaniji! V odgovor mu dr. Premrov napove dvoboj! Že drugi dan, v petek, pride k Brilliju dva častnika iz Ljubljane kot sekundanta dr. Premrova. Nato je šel Brillij prositi znane gospode zase za sekundante. Toda litijskim gospodom se ta nespametnost ni dopadla in so se opravičili. Med tem časom sta se gospoda oficirja sprehajala po trgu in vzbujala občo pozornost. Kmalu se je po trgu izvedelo, za kaj se gre. Da ne bo škandala, so nekateri gospodje prevzeli vlogo posredovalcev in pregovorili oboje duelanta za poravnavo.

— **Pogorelci v Podhosti.** V »Slovencu« se je vsled tiskovne pomote poročalo, da je deželna blagajna nakazala za pogorelce v Podhosti 5500 K. Nakazala pa je 5050 K.

— **Konferenca Sodalitatis SS. C. J.** za dekanijo Žužemberk bo v ponedeljek dne 25. maja ob 10. uri na Krki.

— **Utonil je na praznik Vnebohoda** v Senožcah v pivovarniškem bazarju Jožef P e č e, trgovski vajenec pri g. A. Zadniku. Šel se je vroč kopat v tri metre globoki bazar, prijel ga je krč in bi bil kmalu še drugega potegnil v globočino, ki ga je skušal rešiti. Doma je bil v Zatičini na Dolenjskem. Bil je prav prikupljiv dečko, star še-le 16 let.

— **Poštni avtomobil ponesrečil.** Poštni avtomobil iz Krškega se je na nekem ostrem ovinku 21. t. m. prevrnil po strmem bregu, ker mu je odpovedalo krmilo. Sufer in edini potnik, trgovec Kastelic iz Kandije, sta ostala na čudežen način nepoškodovana.

— **Smrt 106letnega starca.** V Kupjaku pri Delnicah na Hrvaškem je umrl 106letni stari Malvič. Do zadnjega časa je dobro videl in prilično dobro slisal. Bil je strasten kadilec in vsak dan pokadil zavoj tobaka.

— **Gasilska vest.** Dne 17. t. m. se je vršila v Smledniku skupna vaja sledečih naših gasilnih društev: Černuče, Tacen, Vižmarje, Pirniče, Rašica, Gameljne, št. Vid, Sora, Mavčiče, Vodice, Preska. Vajo ki je še precej zadovoljivo izpadla, je ob navzočnosti g. preds. gas. zveze A. Belca vodil gameljski načelnik in odb. dež. gas. zveze g. Fr. Juvan.

— **Nova iznajdba.** G. Ivan Bajde v Šiški je iznašel zanimivo iznajdbo pri zapiranju železniških zatvornic. Posebnost iznajdbe obstoji v tem, da vlak sam da pred odhodom znamenje z zvoncec ali s podobnim znamenjem, da se zatvornice zapro in ljudje na progi s tem opozorijo, da se umaknejo. Zatvornice vlak sam zapre in odpre avtomatično in sicer na ta način, da je priprava veliko bolj preprosta, kot je ta, ki je sedaj v rabi. — Druga iznajdba, ki jo je g. Bajde iznašel, obstoji v tem, da ima vlak pred seboj znamenje, da pelje. S tem znamenjem se prepreči lahko nesreča, ki bi nastala pri slučaju, da bi dva vlaka skupaj trčila. Mechanika je v obeh slučajih ena in ista.

— **Smrtna kosa med ameriški Slovenci.** V Waukeganu je umrl Slovenec Michael Navinšek, doma iz Nakla na Gorenjskem. Star je bil 36 let. Zapušča ženo in otroka. V Kansas City, Kan., je umrl 24letni mladenič Fr. Romšek.

— **Svarilo pred neko prodajo.** Tačas se iz Pariza vabi na udeležbo za neko tako imenovano mednarodno razstavo za moderno umetnost in industrijo, ki se bo baje v Londonu vršila. Po informacijah z zanesljive strani se udeležitev ne more priporočati.

— **Šolsko stavko v Sarajevu** so priredili učiteljski, ker so zaprli dva učiteljska, ki sta namazala nemške napise. Dijaki so priredili izprevod pred policijo in pred zaporom okrožnega

sodišča, kjer so ravno aretovanca izpuštili. Dijaki so šli nato v šolo nazaj.

— **Samoumor v Zagrebu.** V petek se je žena zagrebskega občinskega svetnika Katkiča, rojena Dunajčanka, z lovsko puško ustrelila v glavo in ostala takoj mrtva. Vzrok je baje ta, da bi se imela te dni na njenem očesu izvršiti operacija, ona pa je bila prepričana, da bo kljub temu oslepela.

— **Odteklji jetnik.** Hudorovič Gregor iz Dobernič je svoj čas s svojima pajdašema pobegnil iz zaporov v Žužemberku. Med tem časom je ta banda kradla in praznila kurnice. V gozdu v Dol. Mahorovcu je posestnik Martin Rukše našel ležišče teh postopačev, v katerem je bilo mnogo perja. Opazoval jih je, ko so ravno na raznju pekli šest kokoši. Ko so ga zapazili, so naglo zbežali, a kokoši niso pustili, pač pa pri begu eno zgubili. Rukše je isti dan svoje kokoši preštel in konstatiral, da mu jih je zmanjkalo šest. Hudorovič se je, ko je uvidel, da mu je orožništvo za petami in da sled tatvin prikrje, sam javil sodišču, češ, da je ušel. Tu je pa zvedel pretresljivo vest, da odide v prisilno delavnico. Tatvine pa odločno taji in pravi, da ne krade, da ima vedno »par sto gol-dinarjev«.

— **Nepriprav.** V Novem mestu se nahaja postopač Jazbec, ki je šele 18 let star. Učil se je raznih obrti, a se nobene ni izučil. Zadnji čas je bil pri mojstru ključavničarju, že dalj časa pa je postopal po mestu. Navadil se je zahajati v pekarno, kjer točijo žganje. 18. t. m. ga je radi tega karala stara mati, kajti matere nima več, oče pa se za nezakonskega sina ne briga. Jazbec je začel razbijati pohištvo in vse, kar mu je prišlo v roke. Pri tem je preklinjal Boga. Stražniku se je upiral in ga sunil. Izprijenega fanta so oddali okrožnemu sodišču, kjer je že sedel.

— **Iz Krapinskih toplic.** Kopališka vojaška godba (18 glasbenikov pod osebnim vodstvom kapelnika) začne z dnevnimi koncerti že 31. maja, na binkošno nedeljo.

— **V karlovški hranilnici** so, kakor je dognalo sodišče, ponarejali knjige in bilanco skoz 20 let.

— **Lepa posestva na prodaj.** Na prodaj je lepo posestvo v bližini mesta na Koroškem. Obsega 55 oralov (med tem je 23 oralov dobro poraščenega gozda). Polje je dobro, poslopje v srednjem stanu, hlev obokan, svinjaki zidani, domač mlin z dvema paroma kamnov in stopami. — Cena približno 27.000 kron. — Dalje je na prodaj veliko posestvo tik industrijskega kraja na Koroškem pod zelo ugodnimi pogoji. — V obeh slučajih daje pojasnila pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani.

— **Išče se v najem dobro idoča gostilna** na Koroškem ali Štajerskem. Ponudbe naj se pošljejo na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani.

— **Svarilo.** V Leše je prišel 17. maja 19letni mladenič. Pri Golmajerju je rekel: Vaš sin Jožef Kocijan je prišel iz Amerike v Gradec, da dvigne s tremi tovariši vred 90.000 kron kot dobiček zadete srečke. Da more dvigniti, mora imeti pri sebi mater ali očeta. Poslal je brž mene po vas. Odpeljati se je s prvim brzovlakom. Mati se je vdala. Hotel je hoditi po stranskih potih. Vstopiti ni hotel v Radoljci (menda ker so orožniki v kraju). Vstopila sta v Lescah. Domači so kmalu jenjali upati v tisočake. Jokati so jeli in so jokali, dokler se ni mati vrnila tretji dan — brez sina in tisočakov. — Kdo vé kaj več o tem mladeniču?

— **Sprejem pomorskih aspirantov v vojno mornarico.** Leta 1914. se sprejme približno 70 pomorskih aspirantov (See-aspiranten) k vojni mornarici. Za aspirante veljajo nastopni predpogoji: starost pod 20 let dne 15. septembra, fizična sposobnost, matura na realki ali gimnaziji, mornarska akademija, vojaške vzgojevalnice, neomadeževano vedenje. Prošnje, kolkovane z 1 K, je vsaj do 1. avgusta vložiti pri vojnem ministrstvu, pomorski oddelek. Priloge: rojstni list, domovnica, zdravniško izpričevalo vojaškega zdravnika, izpričevalo o cepljenih kozah, šolsko izpričevalo, нравstveno izpričevalo, očetova dovolitev, vstopnica politične oblasti, revers o povrnitvi opremnega prispevka, dokazilo znanja tujih jezikov. — Več o tem pove mestni vojaški urad v Mestnem domu in razglas, nabit na magistratu v Ljubljani.

— **Slovenca ponesrečila v ameriških premogovnikih.** V Gatesu, Pa., je zasulo v premogovniku Slovenca Jakoba Briskija iz Stružnice, okraj Kočevje. — V Sbmyside, Utah, je zasulo v Premogovniku 34letnega Franca Ažbeta iz Podkrajja pri Zagorju ob Savi.

BLAMAŽA POLICIJE ALI »PREPREČEN NAPAD« V ZAGREBU.

O dogodku v zagrebskem gledališču objavlja ogrski uradni brzojav sledeče uradno poročilo: Po končani predstavi ki sta se je tudi nadvojvoda Leopold Salvator in ban udeležila, je vzbudil s svojim obna-

šanjem pozornost službojočega policijskega uradnika vladnega koncipista dr. Debekoviča nek mlad mož, ki je tiščal proti izhodu, ko je prišel ban po glavnih stopnicah v vestibul. Dr. Debekovič je šel za neznanecem in opazil, da je mladi mož segel v desni hlačni žep, da nekaj potegne iz njega. Uradnik ga je prijel za roko in jo potegnil iz žepa z revolverjem, ki je bil s šestimi patroni nabit. Na policiji so dognali, da so prišli l. 1895. v Starem Petrovem selu rojenega v Brod ob Savi pristojnega učenca III. letnika trgovske akademije Jakoba, ne Miljutina Schäferja. Obdržali so ga v zaporu radi utemeljenega suma, da je nameraval atentat. Zagrebski listi pa sodijo, da gre le za preveliko gorečnost policijskega uradnika in ne za napad na bana, ker ni nobenih znakov atentata. Zelo veliko ljudi bi morali aretirati, če bi vsakega, ki nosi revolver s seboj, aretirali radi suma, da hoče izvesti atentat. Policija nadaljuje poizvedbe. Schäfer, ki je mimogrede pripomneno, Nemec in ne Hrvat, odločno izjavlja, da ni z revolverjem ničesar nameraval in da je vedno revolver nosil.

Ljubljanske novice.

Ij Belokrajina in nova železnica. Včeraj zvečer se je vršilo v deželnem gledališču dobro obiskano javno skioptično predavanje o Belokrajini in novi železnici, ki se odpravi prihodnji ponedeljek. Predavatelj g. dr. Jure Adlešič, rojen Belokranjec, je v poljudnih, vendar pa vsestransko popolnih potezah očrtal Belokrajino in njene prebivalce, tako z geografske, zgodovinske in narodopisne strani. Spričo krasnih skioptičnih slik je popeljal poslušalce po dolenski železnici skozi Višnjo goro, Zatičino in druge kraje v Novo mesto, na zgodovinskih dogodkih bogato dolensko metropolo. Na poti preko Gorjancev se je odprla gledalcu nova večina samo po imenu in narodnih nošah znana slovenska deželica Bela krajina, z vinorodnimi in romantičnimi pokrajinami. Predavatelj nam je pokazal vse kraje in okolice, skozi katere teče nova belokranjska železnica do belokranjskih mest Črnomlja in Metlike, ki sta znani v zgodovini iz časov turških vpadov v kranjsko deželo. Papež sam n. pr. je dovolil vsem onim odpustke, ki so prišli v bojih proti Turkom mestu Metliki na pomoč. Pot vede dalje preko hrvaške meje do Karlovca, znanega tržišča kranjskih in hrvaških kmetov. Gotovo najzanimivejše pa so bile slike narodopisne vsebine. Priproste kmečke hiše, zidanice, gospodarska poslopja kažejo v živi luči od tujstva nepokvarjeni samostvarjajoči duh belokranjskega kmetiča. V vsej luči se kaže pri največji priprostosti kmečkih hišic ljubezen belokranjskega kmeta do lepote svojega doma, ki jo pri domovih sedanje časa tako pogrešamo. V pestrosti je življenje. In narodne noše! Zalibog je začela tudi na Belokranjskem že izpodrivati lepo narodno nošo tuje židovsko blago, vendar je še zelo ohranjena. Bele obleke z bujnimi, umetno vezanimi tkaninami, z zlatimi denarji, še žive v Belokrajini. Predavatelj je v kratkih besedah označil običaje Belokranjcev, njihovo koledovanje, jurjevanje, romanje k znanim Trem faram itd. Končno je popeljal gledalce po železniški progi sami. Poleg velikega otovskiške viadukta, znamenitega dela tvrdke Lončarič, ki ga je predavatelj pokazal v vseh stopnjah dela, je razkazal predore, mostove, kolodvore, težavno delo v predorih, pri mostovih itd. Vsakdo je gotovo imel samo en vtis, prepričanje o lepoti Belokrajine in krasoto krajev, skozi katere vodi nova železnica. Omenjati moramo še, da je diapositive krasno izvršil muzejski preparator g. Dobovšek, ki je vzorno opravljal tudi skioptikon. — Predavatelj je žel ze svoje zanimivo in temeljito predavanje vsestransko odobravanje. Kakor čujemo, se bo predavanje ponovilo. Spričo nizke vstopnine je vsakomur omogočeno, da se ga udeleži in si s tem okrepi domovinsko ljubav in narodni ponos. — Prav primerno je bilo, da se je to odlično predavanje priredilo v deželnem gledališču. Taka prvovrstna skioptična predavanja naj bi se v dež. gledališču večkrat priredila. Prav bi bilo, da bi se za taka predavanja tudi vodstva srednjih šol zanimala. Tako bi imeli »Uranjono« v Ljubljani.

Ij Slavnostni posebni vlak ob otvoritvi belokranjske železnice odide v ponedeljek ob 7. uri 18 min. zjutraj z južnega kolodvora.

Ij Velika armadna kolesarska dirka. Ob najlepšem vremenu in ob številni udeležbi najodličnejših ljubljanskih krogov se je vršila danes na progi Medvode — Ljubljana armadna kolesarska dirka. Posamezni uspehi dirkačev so dokazali, da razpolaga naše vojaštvo z naravnost izbornimi močmi. Rezultat dirke je bil sledeči: Hitrostna vožnja oficirjev. Dolgost dirkalne proge 10 km. Prvi je došel na cilj stotnik avtomobilnega oddelka Karel Christian v 19 minutah 59 sekundah, drugi praporščak 27. pešpolka Friderik Eckardt pl. Francesconi, tretji poročnik 83. pešpolka Josip Haala. Dirka moštva na

isti progi: Prvi prostak 27. pešpolka Rudolf Podgorschek v 17 minutah, 34 sekundah, drugi mornar Ivan Petrovnik, tretji topničar zrakoplovnega oddelka Robert Fried. Pri tej tekmi so oficirji kot moštvo vozili na poljubnih kolesih. Oba zmagovalca v stotniški kategoriji kot v kategoriji moštva so vozili na kolesih znamke »Kinta«, tukajšnje domače tvrdke Karel Camernik & Komp. Dirkači, po večini vozači po poklicu, so se o kakovosti znamke »Kinta« zelo pohvalno izrekli. Za tem je sledila dirka oficirjev in moštva za darila Njegovega Velikanstva cesarja. Tekma je bila predpisana na eraričnih kolesih pri popolni vojni opremljeni. V oddelku oficirjev je došel prvi na cilj poročnik lovskega bataljona št. 20 Erhard Raus, drugi stotnik Josip Jaklič, tretji poročnik Adalbert Tökös. Zanimiva je bila pri tej tekmi posebno odločilna borba med poročnikom Rausom in stotnikom Jakličem, kateri je kljub svoji starosti naravnost sijajno vozil. Pri tekmi moštva za cesarjevo darilo je prispel prvi na cilj prostak 20. lovskega bataljona Franc Gregl, drugi prostak istega bataljona Valentin Luttenberger, tretji prostak istega bataljona Robert Rammer. Med navzočimi smo opazili poleg visokih vojaških dostojanstvenikov deželnega predsednika ekselencen barona Schwarza, deželne glavarja dr. Šusteršiča, župana dr. Tavčarja, dvornega svetnika Chorinskija, deželnega odbornika dr. Pegana, ravnatelja državne policije grofa Kunigla in mnogo odličnih oseb. Cilj v Spodnji Šiški je bil okrašen z zastavami vseh avstrijskih narodov — na cilju vihra okoli 50 slovenskih in hrvaških trobojnic. Dirke se udeležujejo vojaški iz cele avstro-ogrske armade. Pri včerajšnji kvalifikacijski vožnji se je zgodilo sedem malih nezgod, med tem ko se je danes med tekmo pripetilo nekaj bolj resnih slučajev. Neki častnik je privozil na cilj kot četrti, krvaveč na obeh nogah in rokah. Ambulanca ga je obvezala in odpeljala. Jutri se vrši tekma posameznih patrolj za potovalno darilo vojnega ministrstva. Jutri zvečer se vrši razdelitev daril v Unionu.

Ij Musica sacra v cerkvi nemškega viteškega reda v Krizankah. Jutri 24. t. m. Marija Pomočnica kristjanov zavetnica te cerkve in 200letnica, odkar ta cerkev, bo ob 10. uri slavnostni govor, na to pontifikalna sv. maša, pri kateri se bo izvajalo: Preismesse »Salve regina« zl. E. G. Stehle s spremljevanjem instrumentov, gradual virga Jesse floruit in ofertorij »Ave Maria« op. 107 (instrumentalno) zl. Ant. Foerster, »Te Deum v C« (instrumentalno) zl. Jos. Gruber.

Ij Romarski vlak na Trsat pri Reki, ki ga priredi Šentpeterska Marijina kongregacija v Ljubljani, pojde v nedeljo, dne 21. junija 1914, in sicer po spremenjenem voznem redu: odhod iz Ljubljane ob 2. uri 30 minut zjutraj; prihod na Reko ob 6. uri zjutraj; odhod z Reke ob 4. uri 30 minut popoldne; prihod v Ljubljano ob 9. uri 30 minut zvečer. Vožnja stane iz Ljubljane na Reko in nazaj: za II. razred 10 kron, za III. razred 7 kron. Vlak bo obstal na postajah: Brezovica, Borovnica in Verd po 2 minuti, da bodo mogli udeleženci vstopiti, oziroma izstopiti. Vozni listki se dobijo v župnišči pri Sv. Petru v Ljubljani ob uradnih urah, pri g. Podboju poleg šentpeterske cerkve, pri g. Orehek v Novem Udmatu in pri gospej Ojstri na Poljanski cesti. — K obilni udeležbi se vljudo vabijo romarji in romarice iz Ljubljane in z dežele, ker je zveza vlakov zelo primerna za vožnjo iz Ljubljane. — Prosi se, naj bi se udeleženci priglasili kmalu, da se more število ob pravem času naznati pri železnici; zadnji čas štirinajst dni pred odhodom. — Vodstvo.

Ij Tržaška podružnica ljubljanske kreditne banke ima uslužbene take uradnike, ki na slovensko vprašanje odgovarjajo italijansko in sploh samo italijansko govorijo. To je slovenska ljubljanska kreditna banka!

Ij Za jutrišnje nedeljsko nogometno tekmo, ki se vrši na dirkališču pri vsakeem vremenu ob pol 5. uri popoldne, je določena sledeča vstopnina: Ložni sedeži po 3 K, numerirani sedeži po 2 K, navadni sedeži (ob železniški progi) po 1 K, stojšča 60 vin., dijaške in vojaške vstopnice 40 vin. Blagajna, ki se nahaja pri vhodu ob Lattermannovem drevoredu, se odpravi že ob 3. uri. Kdor si hoče zasigurati sedež, naj si ga preskrbi v predprodaji (trafiče Češark in Dolenc), kajti sedežev se more postaviti le omejeno število. Občinstvo se naproša, da se pokori odredbam rediteljev in zlasti, da ne prestopa mej zaznamovanega igrišča.

Ij Spored tukajšnjih porotnih obravnav. Janez Kržišnik p. d. Graparjev, 28 let star iz Žirov, brez stalnega bivališča, zaradi hudodelstva ropa in tatvine. — Dne 26. t. m. Janez Homar, 16 let star, delavec; Ludovik Homar, 12 let star, in France Homar, 13 let star, bajtarja sinovi, vsi trije iz Podhruške,

zaradi hudodelstva ponareje kovanega denarja, in Gregor Podjed, 40 let star, hlapec, pristojen v Cerklje. — Dne 27. t. m. Stenard Ludovik, 15 let star, železniškega čuvaja sin, iz Boh. Bistrice, radi nenravnosti, in Matija Vednal, 16 let star, raznaševalec kruha v Dolenji vasi, zaradi hudodelstva poizkušenežnega umora in nenravnosti.

Ij Prva jagode. Danes je prinesla na trg neka ženska liter prvih rdečih jagod in zahtevala za nje 1 K.

Ij Dovoljena prodaja. C. kr. dež. vlada je dovolila v zmislu člena IX. zakona z dne 16. januarja 1895 št. 21 drž. zak. (v obsegu zakona z dne 18. julija 1905 št. 125 drž. zak.) da se bode povodom cerkvene slavnosti na Rakovniku dne 24. t. m. smeje prodajati pri ljubljanskih trgovcih ob Dolenjski in Rakovniški cesti od 7. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od 3. do 6. ure zvečer slaščice, sadje, sodovica in devonacionalije in sicer edino le po za to stroko upravičenih ljubljanskih obrtnikih.

Ij Umrli so v Ljubljani: Rajko Korbar, sin plesarskega mojstra, 11 mesecev. — Jera Hribar, perica, 64 let. — Fran Renko, kočar-hiralec, 50 let. — Josip Zajc, občinski ubožec-hiralec, 35 let. — Karolina Tomažević, vdova c. kr. davkarja, 79 let.

Ij Našel se je nov »psalterij«. Kdor ga pogreša, naj se zgleda v upravnistvu »Slovenca«.

Primorske vesti.

p Boj med slovansko manjšino in italijansko večino v inženirski zbornici v Trstu. Kakor smo že poročali, vlada v inženirski zbornici za Primorje, Kranjsko in Dalmacijo kriza. V tej zbornici ima namreč vsaka narodnost (Italijani, Slovani in Nemci) svojo posebno sekcijo. Italijanska sekcija šteje 46, slovanska 21 in nemška 13 članov. Boj v zbornici se je pričel zaradi prvega podpredsedniškega mesta. V zmislu gori navedenih števil bi šlo po običajnem parlamentarnem principu prvo podpredsedniško mesto slovanski sekciji. Toda izvoljen je bil nemški inženir Wegerer. To je vzbudilo med slovanskimi inženirji veliko nevoljo, to tembolj, ker je italijanska večina skušala z vsemi sredstvi uveljaviti svoje intencije, ki bi bile brezdvomno slovanskim inženirjem in zlasti mlademu naraščanju tako v materialnem, kakor v moralnem oziru v veliko škodo. — Kakor nas sedaj informirajo krogi jugoslovanskih inženirjev, je ta kriza v poslednjih dneh začasno končana na ta način, da odstopi sedanji prvi podpredsednik, nemški inženir Wegerer, obenem pa odstopi tudi drugi podpredsednik, član slovanske sekcije, inženir Skobrne, ki se nahaja v inozemstvu. Do prihodnjega običnega zbora, ki bo v teku enega meseca, se izdela zbornični poslovnik tudi v slovanskem jeziku in slovanska sekcija zbornice posluje v tem jeziku. Priznala se je popolna enakopravnost slovanskemu jeziku. Končna definitivna ureditev zborničnega poslovanja pa je seveda zelo odvisna od rezultata prihodnje glavne skupščine, kajti potrebna je na strani slovanskih inženirjev velika opreznost, da Italijani v zadnjem hipu ne izvedejo kako zahrbtno nasilje napram slovanski sekciji.

p Tržiška ladjedelnica v Trziču odpušča renjiko. V tržiški ladjedelnici (Cantiere navale triestino) v Trziču na Goriškem je bilo svoje čase zaposlenih mnogo renjiko. Sedaj pa jih družba, ki je ustanova paroplovne družbe Austro - Amerikane, pomalem odpušča. Zlasti v zadnjem času je bilo odpuščenih več italijanskih podanikov. Italijani očitajo tržiškemu namestništvu, da je nekaterim renjikom odbilo prošnje za podelitev avstrijskega državljanstva, dasi so nekateri že izza mladih let v Trziču.

p Nežgoda na torpedovki. V soboto dopoldne okoli 10. ure se je nahajala torpedovka št. 16 na neki vaji. Ko je namepravala omenjena torpedovka odpluti iz vojne luke, se je iz dosedaj še neznanega vzroka razletela ena cev parnega kotla. Pri tej nesreči sta dobila dva podčastnika in dva učenca težke opekline po životu, medtem ko so se trije mornarji nekoliko poparili. Vse težko ranjene so prepeljali takoj v mornarično bolnišnico, lažje ranjene pa v marodno sobo mornarične vojašnice.

p Tržaška porota. Za poletno porotno zasedanje v Trstu, ki prične dne 2. junija t. l., je med 36 izžrebanimi porotniki 24 Slovencev. Za namestnike pa so izžrebanji samo Italijani.

p Goriški zelenjadni trg. V Gorici je bilo prodanega dne 19. t. m. na zelenjadem trgu 280 q češenj po 44 K, 80 kg jagod po 1 K 40 h, 80 q graha po 58 K, 15 q špargljev po 130 K in 15 kg po 36 h.

Koroške novice.

k Veliki ljudski mladeniški tabor priredi Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija v št. Rupertu pri Velikovcu v prostorih »Narodne šole« v proslavo 500letnice zadnjega ustoličenja koroških knezov. Dopoldne ob 10. bo slovesna sveta maša s pridigo in po sv. maši pozdrav predsednika društva »Lipa« iz Velikovca. Nato kratek govor č. g. Ivan Žela. Popoldne po blagoslovu veliki ljudski shod v telovadnici: 1. govor: Ustoličenje koroških knezov; 2. govor: Bodimo odločni katolici! — Ta shod naj privabi naš narod iz celega velikovškega okraja!

k Samoumor neveste. Iz Celovca poročajo, da so 19letno kontoristinja Pavlo Thurner, doma iz Velikovca, potegnili mrtvo iz Gline. Bila je zaročena z nekim krojaškim mojstrom in je menda izvršila samoumor zaradi ljubosumnosti.

Razne stvari.

Preiskava proti dr. Klimi. »Prager Tagblatt« poroča: Preiskava proti policijskemu komisarju dr. Klimi zaradi zločina zlorabe uradne oblasti, storjenega s tem, da je nagovarjal uradnika poštne ambulanse na izročitev pisem nemškega Volksrata, je dospela do mrtve točke. Glavna priča poslanec Striberny noče namreč povedati imena dotičnega uradnika. Povabljen je bil že petkrat k pričanju na sodnijo, odzval se je le dvakrat, a ni hotel povedati imena. Kaznovan je bil tudi že na 20 kron globe, ker noče pričati. Posl. Striberny pravi, da je pripravljen povedati vse podrobnosti o tej zadevi odseku poslancev vseh čeških strank.

Švedski kralj Gustav je došel 22. t. m. s princem Viljemom v Karlove Vari.

Napad na grofa. Grofa Stanislava Miaczynskega so napadli roparji, ko se je peljal z avtomobilom v Luk v Ruski Volhiniji. Grof je ranjen. Preden so roparji grofa oropali, se je soferju posrečilo, da je spravil avto v tek. Grofovo življenje je v nevarnosti.

Milijonsko poneverjenje v Stanislavu. Kazenska ovadba je vložena proti ravnateljem in članom nadzorstva posojilnice v Stanislavu. Bilanca izkazuje primanjkljaja 1.200.000 kron, ki so ga povzročili lahkomišljeni ravnatelji Zajacek, Hargenainer in Pregowski ter blagajnik Twardowski.

Glavo je odtrgala električna železnica kolesarju Klinglerju pri Grödigu na Solnograškem.

Zadnje vesti.

CESARJEVA BOLEZEN.

Dunaj. O cesarjevem zdravstvenem stanju poročajo, da so katarni pojavi v bronhijah že zelo majhni. Splošno zdravstveno stanje, moči in apetit so popolnoma zadovoljive. Cesar se je včeraj trideset ure že izprehajal na prostem, ne da bi imelo to kakšne posledice, in se od danes naprej ne bodo več izdajali bulletini o cesarjevem zdravju.

»MI OSTANEMO, KAR SMO BILL.«

Budimpešta. O govoru dr. Waldnerja se še poroča: Govornik je opozarjal, da sta dr. Šusteršič in dr. Korošec govorila vedno le o zvestobi Slovencev do dinastije, ne pa do države. Iz tega sklepa on, da S. L. S. teži za izpremembo državne oblike. Zoper ta načrt se pa bodo alpski Nemci borili z vsemi silami in se temu upirali, kakor tudi razudbe Koroške.

KOROŠKI PREROK.

Dunaj. Dobernig opominja v daljšem članku v »Österreichische Volkszeitung« merodajne kroge, naj notranjo politiko uredi tako, kakor je to v prid trozveznemu razmerju, in predvsem naj neha preganjati Italijane ter pospeševati Jugoslovane, med katerimi se kljub politični smeri njihovih voditeljev razširja rusofilna propaganda.

DR. KOROŠEC POLEMIZIRA V DELEGACII PROTI DR. WALDNERJU.

Budimpešta. V današnji seji avstrijske delegacije je dr. Korošec polemiziral proti dr. Waldnerju: Res je, kar je rekel dr. Waldner, da je na Koroškem narodnostni boj vedno večji. Slovenci na Koroškem se vedno bolj zavedajo svojega naroda in narodnosti. Ni pa res, da bi v deželi ali izven nje se hujskalo k sovraštvu proti Nemcem. Res pa je, da Nemci, ki pridejo izven Koroške na Koroško ne privoščijo koroškim Slovincem pravic. Slovenci so zato, da se v šolah tudi nemščina uči, a ne na ta način kot na Koroškem v takozvanih koroških utrakvističnih šolah, kjer je učni jezik že v tretjem mesecu pouka nemški. Otrok mora biti prej primerno predizobražen, da more slediti pouku. Voditelji Slovencev ne goje nobenega sovraštva do druge narodnosti na Koroškem, zahtevajo pa, da se Slovincem na Koroškem da pravica. Poraba slovenskega jezika pred sodišči se

Slovincem krati od l. 1908. Slovenci pozivajo vlado, naj stori konec tem nevzdržljivim razmeram. Delegat dr. Waldner je dejal, da sta delegata dr. Šusteršič in dr. Waldner pač povdarjala zvestobo njune stranke do dinastije, nista pa nič povedala o zvestobi do monarhije. Govornik pravi, da njegova stranka kar se tiče sedanjega obsega monarhije se zavzema za močnost sedanjega obsega monarhije. (Odobravanje), kar se pa tiče forme države in forme monarhije, tedaj pa ni v delegaciji nikogar, ki bi bil s sedanjimi razmerami zadovoljen. Nato je govoril Čeh Vanek.

DR. PACAK UMIRA.

Praga. Bivši češki minister dr. Pacak umira.

KOŠUT UMIRA.

Budimpešta. Na smrtni postelji Košutovi so zbrani vsi njegovi sorodniki.

TEŽKA OBDOLŽITEV ZOPER ČEŠKEGA RADIKALNEGA POSLANCA.

Praga. »Pravo Lidu« poroča, da poslanec narodno-socialne stranke Striberny strastno igra hazard in da je pred Svihovo obravnavo v treh urah v neki vinarni zaigral 5500 K. List se povprašuje, odkod ima Striberny toliko denarja?

ALBANSKE ZMEDE.

Dunaj. Rešid bej je s svojimi vstajskimi četami zavzel Tirano, kjer vihra sedaj turška zastava. Sedaj je že popolnoma prodrla spoznanje, da so homatije v Albaniji faktično zavzele tako velik obseg, da se nahaja že vsa srednja Albanija v rokah upornikov. V Draču samem vlada vojaška diktatura in nizozemski major Sluis ima kot vrhovni poveljnik polnomoč, da lahko ukrene vse, kar se mu zdi potrebno. Najnovejši opasni razvoj albanskih dogodkov pa grozi izzvati še neke druge posledice. V Italiji se namreč pojavlja vedno ostrejša nasprotstvo proti avstrijski politiki v Albaniji. Italijanski listi dolže avstrijsko diplomacijo, da je spravila namenoma kneza Wieda pod katoliški, to je pod svoj vpliv, in da je intrigirala proti Essad paši samo radi tega, da se iznebi tako nevarnega nosilca italijanske politike v Albaniji. V italijanski zbornici je bila včeraj albanska debata tako ostra, da se di San Giuliano ni upal odgovoriti na vložene interpelacije radi sedanjih homatij v Albaniji, ampak se je opravičil z boleznijo. Izvrši to šele v torek. 200 Albancev plemena Gruja je na potu v Drač, da branijo kneza. Glasom nekaterih poročil je odšlo sploh že par tisoč katoliških Malisorov in Miriditov proti Draču, tako da bo mesto v kratkem popolnoma v rokah severo-albanskih katolčanov. V srednji Albaniji pa vlada popolna anarhija, muslimansko prebivalstvo se je vzdignilo povsod in burno zahteva odstranitev sedanjega krščanskega kneza in vpostavitve mohamedanskega vladarja. Ruski listi poročajo iz Peterburga, da ruska vlada nikakor ne bi bila volja pripustiti okupacijo albanskega teritorija po avstrijskih in italijanskih četah, tudi če bi imela okupacija samo provizoričen značaj. Laška »Stampa« poroča, da je knez Viljem na vprašanje italijanskega kapitana Castoldija sam priznal, da nima še nobenega dokaza o krivdi Essad paše in da je ravno radi tega tudi privolil v to, da se je smel Essad paša iz »Szigetvara« vkrcati na italijanski parnik »Benghasi« in odpotovati potem v Italijo.

Drač. 300 mohamedanskih vstašev se je polastilo Kavaje in razobesilo turško zastavo. V Draču samem vlada mir. Napovedana deputacija vstašev ni došla. Vršil se je shod nacionalistov, ki je vehementno napadal Essad pašo.

GRŠKA Odstopi OTOK ALBANIJ.

Atene. Zbornica je z 87 proti 26 glasovom sklenila v principu odstopiti otok Saseno Albaniji.

SESTANEK RUSKE CARKE IN RUMUNSKJE KRALJEVE DVOJICE.

Peterburg. Dne 14. junija se sestaneta ruska carska dvojica in rumunska kraljeva dvojica.

NAŠE IZVRSTNO RAZMERJE Z ITALIJO.

Riva. Vojni minister Krobotin in domobranski minister Georgi dospeta 26. t. m. semkaj, kjer bosta prisostvovala posvetu o jesenskih vajah na meji in bosta šla inspicirat južnotirolske utrdbe.

VOJSKA MED ITALIJO IN ABESINJO?

London. Abesinija je izvedela, da ima Italija imperialistične namere in se hoče polastiti abesinskih krajev. Abesinija je dala vse važne točke ob meji zasesti z močnimi oddelki pod vodstvom inozemskih častnikov.

BESNE SUFRAZETKE.

(Glej politični pregled!)

London. Včeraj so sufražete demonstrirale tudi v gledališču. Poizkušale so priti v bližino kralja in kraljice, ki sta sedela v loži. Sufražete so klicale kralju: »Vi ste hujski kot ruski car! Našo voditeljico Panhurst morate izpustiti na svo-

bodo!« Sufražete so se z železnimi verigami privezale na gledališke sedeže ter so jih morali siloma odnesti iz gledališča.

ŠAHOVSKI TURNIR.

Peterburg. Rezultat velikega mednarodnega šahovskega turnirja je sledeči: Lasker 13 in pol točk, Capoblanca 13, Alešin 10, dr. Paraš 8 in pol, Marshall 8.

VELIKA NESREČA PRI STRELJANJU.

Krakov. Na tukajšnjem topniškem strelskem vežbališču je odletela zapora pri topu. Pri tem je bil kanonir Tinczuk takoj ubit, kanonirju Roczuku pa je kos odtrgal obe nogi in je kmalu za tem umrl. Dva vojaka sta težko ranjena.

LEDENA GORA.

London. Parnik »Mauretania« je na potu v Ameriko zadel na ledeno gorov. Parnik je bil le lahko poškodovan.

Štaterske novice.

š Jugoslovanska Strokovna Zveza. Dne 21. t. m. se vršita shoda J. S. Z. v Framu in Gornji Polskavi. Govori urednik Zebot. V nedeljo, dne 24. t. m. pa bo zborovanje J. S. Z. na Tahrju pri Celju. Govori isti govornik. — Nova skupina se je 17. t. m. ustanovila v Slov. Gradcu. — Vsak dan je večje zanimanje za to organizacijo. V Mariboru se vedno oglašajo novi udje, istotako v Ptuj in drugod.

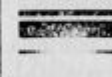
š Sv. Benedikt v Slovenskih gorah. Tukaj smo danes spremili k večnemu počitku posestnika, starega bojčevnika Janeza Mauriča v Trotkovi. Pokojni je služil nad 10 let pri vojakihi, se je udeležil bitke 66. leta v Italiji, kjer je bil tudi odlikovan.

š Smrtna nesreča. Sv. Bolfenk pri Središču. V rudniku prejšnjega vitenskega župana J. Plohl je zasulo dne 19. t. m. delavca Jakoba Rizman. Revez je umrl brez tolažbe sv. vere, kljub temu da je bil č. g. župnik takoj na licu mesta.

Težka doba pridobivanja zob.

Svežo, rožnato kožo dobe blede otroci, ako jim daje mati redno lahko zavžitno in redilno Scottovo emulzijo ribjega olja. Njena raba ima pri malih še prav posebno vrednost, ker ugodno vpliva za časa pridobivanja zob. Kakor znano so mnogi otroci v tem času skrajno nadležni, povzročajo jim seveda te bolečine prodiranje zob in jim ne da pokoja. Kdor se hoče temu izogniti, naj se posluži Scottove emulzije ribjega olja, ki se je ob takih prilikah že desetletja dobro obnesla. Ona vsebuje v zelo lahko prenesljivi obliki za pridobivanje zob potrebne tvorbenne snovi, pripomore mlademu telesu do nove moči in omogoči rast* zdravih zob. 9

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. — Kdor pošlje 20 v v znamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII., in se sklicuje na ta časopis, se mu pošlje za posk. 1 stekl. potom lekarne.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 23. maja 1914.

Pšenica za maj 1914	14:17
Pšenica za oktober 1914	12:91
Rž za oktober	9:92
Oves za oktober	8:36
Koruzna za maj 1914	7:53
Koruzna za julij 1914	7:78

Zobna krema

KALODONT
Usna voda

Samo nekoliko kapljic

Zvezda

skrižcem

MAGGI

zabele

edino prava

z zvezdo s križcem

napravi slabe juhe, make,

sočivja i. t. d. silno okusno.

Najboljše, najudobnejše
in najceneje pomožno
kuhinjsko sredstvo.

V originalnih steklenicah po
12 vin. in več je povsod na
prodaji!

Cuvajte se

redb!

1572

'Slov. Straža' potrebne pomoči!

Za oproščenje vojašine, pomaknitev v nadomestno rezervo in druge vojaške ugodnosti prosi leto za letom premnogo naših ljudi. Le žal, da so občinstvu premalo znana tozadevna določila, radi česar je mnogo takih prošelj zavrnjenih. Izšla je pa ravno: Dolžan, »Knjiga uradnih vlog«, ki najnatančneje označuje med drugim tudi vojaške vloge in obrazložuje tozadevna določila novega vojaškega zakonika. Knjiga, ki je za vsakega največjega praktičnega pomena, stane 3 K, vez. 4 K, po pošti 30 vinarjev več in se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Nemirno spanje in razne strašne sanje povzroča lena prebava, in za odstranitev te nadležnosti zadostuje večkrat samo stanje temeljito zboljšati. Naravna Franc Jožefova grenčica vsak dan na tešče čisti želodec in črevo hitro in nežno ter zabrani vsako zaostajanje. Na dunajski kliniki so jo uporabljali že sloveči zdravniki z najboljšim uspehom. Zdravnik za živčne bolezni profesor Leidesdorf, posebnost na tej sloveči šoli, je dokazal, da Franc Jožefova grenčica učinkuje že v malih množinah in ne povzroči tudi pri daljši rabi nikakih neprijetnih posledic. Dobi se v lekarnah, drogerijah in prodajalnicah rudninskih vod.

Prebavno motenje pri dojenčkih, griza, driska, črevesni katarji itd. so vedno posledice nepravilne hrane in so napravile že mnogim staršem skrb in celo žalost. Ako hočete ohraniti svoje dete in ga videti ob okusni, lahki prebavi hrani resnično uspevati, potem dajte nežnemu ljubljencu Nestléjevo moko za otroke. — Poskusnja popolnoma zastoj pri **HENRI NESTLÉ, DUNAJ I., Biberstrasse 5 k.**

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih katarjih, obilnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno **podpiralno sredstvo**

pri karlovovarijskem in drugih kopelišk. h zdravljenjih in kot **poznejše zdravilo** po kopeljih 24 38 in trajno porabo. (I IV.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-u, Peter Lassniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 11

Poslano.

V sredo dne 27. t. m. ob pol 3. uri popoldne se vrši javno predavanje in praktično kuhanje na

Weckov aparat za konzerviranje in steriliziranje

1752

v mestnem zavodu »MLADIKA«, vhod Šubičeva ulica št. 9.

K obilni udeležbi najvljudneje vabi

Schneider & Verovšek
trgovina z železnino in kuhinjsko opremo
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Poslano!
Gospod plem. TRNKOCZY,
lekarnar v Ljubljani!

Jaz bi Vam bil hvaležen, ako mi pošljete literaturo in sladni čaj znamka »Sladin«.

Veselošovanjem
Dr. Argay,
LONDON, W. 89 Ladbroke Grove
Notting Hill.

Kantina Corazza
Levada (Istra) 601

VINO
belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

1765

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znanec da je naša dobra teta in gospa

Karolina Tomažević
davkarjeva vdova

ki je 22. t. m. ob 3/4 12 uri ponoči previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajneke bo v nedeljo dne 24. maja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 9. na pokopališče k sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

V Ljubljani, dne 23. maja 1914.

Žalujoči ostali.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

1760

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec prežalostno vest, da je naš nadvse ljubljani sin, brat, svak gospod

Ivan Jerina
deželni dacar

včeraj dne 22. t. m. ob 7. uri zvečer po dolgi zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 23. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se bo vršil jutri v nedeljo 24. t. m. ob 3. uri pop. iz hiše žalosti, Hrenova ul. 19. na pokopališče k sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dne 23. maja 1914.

Žalujoča rodbina.

Postranski zaslužek

za žene in dekleta brez razlike stanu s stalnim jamčeno domačim delom. Mesečni zaslužek najmanj 80 kron. Popolno nova stvar. Vprašanja z znamk. 60 vin. na Institut Heisser, Dunaj VI., Magdalenenstr. 8. 1631

Kontoristinja

s prakso, popolnoma večja slovenskega in nemškega jezika in strojepisja, se išče takoj za malo obrt. Knjigovodstvo preprosto.

Ponudbe z navedbo plače na upravnishstvo »Slovenca« pod šifro: 1653.

Več voz

konjskega gnoja

se odda. Vprašanja na Orosi. Dolonac, Ljubljana, Wolfova ulica 10. 961

Prodajalna

Dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom na prometnem mestu v Ljubljani se pod ugodnimi pogoji z zalogo vred prodaja. Naslov pove uprava tega lista pod št. 1735.

Automatična past za rodgane

E 4-1, za miši K 3-40. name brez nadzorstva do 40 komadov v eni noči, ne zapuste nikakega duha in se popet same nastavijo. Past za ščurke »Eclipse«, ujame na tisoče ščurkov v eni noči, a K 2-40. Povsod najboljši uspehi. Razpošilja po povzetku J. Schüller, Dunaj III., Krieglberg. 6 II 1188 Mnogo pohvalnih in priznanih pism.

Prodaja se okoli 30 hektolitrov rudečega, dobrega vina za nizko ceno. Naslov pove uprava Slovenca pod šifro: »Letnik 1913/1914«. (Znamka!)

Ženična ponudba.

Mladenec, star 26 let, na lepem posestvu, se želi poročiti s pridnim in poštenim dekletom v starosti 20 do 28 let, ki bi imela 6000 K razpoložljive dote. Resne ponudbe naj se pošljejo s sliko do 10. junija pod šifro: »Pomlad 1462« na upravo tega lista. — Stroga tajnost z jamčeno.

Prodaja se dobro ohranjena mreža 1744

za vrtove v dolgoti 80 m in 160 cm visokosti, ter 25 kosov cementnih cevi za ograjo vrta. Več se izve pri BRATOK-u v Sp. Šiški št. 53.

Dva dobra 1746

mizarska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo Anton Dornič izdelovatelj orgel, Radoljica.

Prodaja se

fotografični aparat

(Atellerkamera) 26x31 cm s priveškom za kabinet in vstik ter z vsemi drugimi zraven spada očimi deli. Natančneje se izve pri: Fotografični atelje J. Müllerja nasl. **FRANJO GRABETZ**, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6. 1742

Orožje in kolesa

na obroke. — Posamni deli najceneje. Ilustrovani ceniki zastoj.

F. Dušek, tovarna orožja, koles in živalnih strojev Opočno ob drz. žol. 2124, Češko. 3347

Priporočamo hitre 159

drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmrl nasl. **Katinka Košmerl**, Ljubljana, **Franciška ul. 6.** Izborna blago. Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

ODDA se v NAJEM

mala trgovina

z mešanim blagom v Ljubljani. Potrebni kapital 600 do 700 kron. Zelo pripravna za žensko. — Več se izve v Trnovski ulici št. 25. 1753

Večja gostilna

z vino-, pivo- in žganjetočem,

z mesarijo in malo trgovino,

travniki, vrti in s prevažanjem se odda v najem ali na račun, tudi vsako posebej. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1755. (Znamka za odgovor!)

Hiša na prodaj.

Iz proste roke se prodaja prostorna prtilična hiša z več sobami, z vrtom za zelenjavo in nekaj sadnega drevja, nekoliko odstranjena od glavne ceste, solnena lega, posebno pripravna za kakega upokojenca ali obrtnika.

Več pove lastnik **Franc Peršin**, št. Vid nad Ljubljano. 1740

Napredaj je v jako prometnem kraju na Gorenjskem

enonadstropna hiša.

V hiši se nahajajo že 60 let sledeča podjetja: pekarija, trgovina z mešanim blagom, trafika, žganjetoč in gostilna. Naslov se izve pri upravnishstvu »Slovenca« pod št. 1761. (Znamka za odgovor.) 1761

Krapinske Toplice

zdravilo proti revmatizem ischias (Hrvatsko) Pojasnila in prospekte daje direktorja zastoj.

Lov v najem!

Dne 8. junija ob 1/2 11. uri dopoldne se bo oddajal potom javne dražbe pri c. k. okrajnem glavarstvu v Ljubljani, soba št. 10, v zakup

lov občine Brezovica

pri Ljubljani za petletno dobo, od 1. julija 1914 do 30. junija 1919. Natančni zakupni in dražbeni pogoji se izvedo ob navadnih uradnih urah pri c. k. okrajnem glavarstvu. Lovišče se razteza ob Ljubljani v dolžini 5 km, v njegovem ozemlju se nahajajo trije dobro zaraščeni hribčki. Na lovišče se prihaja lahko s treh železničnih postaj: Brezovica, Log in Preserje.

Podpisano županstvo obvešča o tem vse prijatelje lova z vladno opazko, da je v tem lovišču mnogo srn in zajcev, lepo število divjih petelinov, jerebic in prepelc, posebno veliko pa divjih rac in kljunačev. Ker se na kraj lova dospe zelo lagodno in ob vsakem poljubnem dnevnem času, si privoščijo zabavo v tem lovišču vsak ljubitelj lova, ki sicer ne more na oddaljena naporna lovišča. Naj torej ne zamudi nihče gori navedenega dne, komur je mar izborna lovska zabava in dober plen.

Županstvo občine Brezovica pri Ljubljani.

1745

Ivan Marinko, župan.

Na deželi išče bolehen upokojenec urejeno SOBO v gozdnatem, akoravno osamljenem kraju brez prahu in dima. Ponudbe ceno na A. Sojat, Strassgang bei Graz.

Prodaja se popolnoma dobro ohranjena oprava 1747

za trgovino z mešanim blagom. Več se izve pri upravnishstvu »Slovenca« pod št. 1747. (Znamka za odgovor!)

SIR

dobro vlečan, polnomasten po K 1'60 1751 polmasten po K 1'40 ima v zalogi:

Mlekarska in sirarska zadruga v Logatcu.

Sprejme se zanesljiv 1757

zidarski polir

pri stavbi tvrdki **IVAN OGRIN**, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 8.

Lepo stanovanje

se odda za poletno sezono: 3 sobe s kuhinjo v lepem kraju na Koroškem, tako po nizki ceni, da se bode vsak čudil. Naslov pove upravnishstvo »Slovenca« pod št. 1758. (Znamka za odgovor.) 1758

Sanatorij Elizabetišče

za notranje, kirurške in ženske bolezni (bol. postrežba sester križark). Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerni. V sanatoriju moderno kopališče z vsemi zdravilnimi pripomočki.

Poljanska c. 16.

Telefon št. 141

NAZNANILO.

Usojam se vladno naznaniti, da sem prevzel kot laur tudi letos prejšnjo

Žumrovo gostilno v Vintgarju

pri Bledu. Točim vedno sveže pivo, izborna vina in imam na razpolago vedno gorka in mrzla jedila. Veselošovanjem **Dominik Marušič.**

KROJAČICA

z lepo pisavo, zmorna slovensčine, nemščine in eventualno italijansčine, se ima, izuriti za

učiteljico pri krojevanju

in takoj nastavi. Ponudbe na I. avstr. konces. šolo za pri krojevanje **Gregor Sattler, Celovec.** 1763

Blagajničarka

izurjena prodajalka z večletno prakso in dobrim spričevalom, želi prenesti službo. Cenjene ponudbe pod »ZANESLJIVA« poštno ležeče, **Radoljica.** 1764

ZIDARJI

se sprejemajo pri novi stavbi na glavnem trgu št. 23, ali pa v stavbi pisarni Marije Terezije cesta št. 10.

2 x 2 = 5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa je, ako bobovi kavi mojo izvrstno žitno kavo primesite, dobite krasen, izvanredno fini zajutrek in ravno za polovico ceneji, kajti moja najfinjša žitna kava stane 5 kg samo K 3.50 v lepi vrečki vsake poštnine prosto in vrhu tega dobite v dar še dve lepi, prav kolistni darili. Ako niste z mojo žitno kavo zadovoljni, povrnem denar. Naročite si takoj, a le pri

K. Tišler Schönfeld pri Bečovu 1186 (Češko).

Kupim hišo s posestvom,

v kateri bi se dala vpeljati mesarija ali gostilna, najraje blizu kolodvora ali pa v bližini mesta. — Pismene ponudbe pod šifro **Hiša s posestvom št. 1618** na upravo „Slovenca“. 1618

Oženjeni

1705

kravar

brez otrok se takoj sprejme pri Ivanu Ogrinu na Laverči pri Ljubljani. Plača po dogovoru.

Toni Jager

Ljubljana,

Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija najnovjših vzorcev za vezene obleke in bluze.

1223

Pri podiranju hiše šteč. 23 na Mestnem trgu 1720

se ceno odda različen rabljiv

stavbni materijal

kot okna, vrata, peči, štedilniki, žalužije, zagrinjala pri oknih, kompletna električna hišna in sobna napeljava, kamenje, zidna in strešna opeka.

Istotam se sprejmejo proti plačilu vozniki za odvažanje gradb. gramoza.

Vpraša se na stavbi ali v gradbeni pisarni Marije Terezije cesta šteč. 10.

Velikanski uspeh!

Največje zanimanje!

Znamke koles, po katerih se najbolj povprašuje in so najbolj priljubljene, so nepobitno

najboljše kolo v monarhiji.

KOSMOS-KOLO

dobro in ceno ljudsko kolo.

Oesterr. Waffentfabriks-Gesellschaft, Steyr.

Ceniki zastoj in franko pri zastopniku: IV. JAX & SIN, Ljubljana.

Slovenski zavod.

1124

Sanatorij „Mirni dom“

pošta Gornja Kungota pri Mariboru za notranje in živčne bolezni. Celo leto odprto. — Zmerne, cene. Govori se slovensko. Pojasnila daje dr. Čeh

Varstveno zavarovano!

Par 8 K.

50.000 parov komisnih čevljev

primernih tudi za najtežja dela, ki so ni vled zakasnele pošiljave ostali, prodajam in razpošiljam za lastno ceno K 8.— par. Ti čevlji so iz najboljšega surovega usnja z močno podkovanimi podplati, s podkovicami na petah in jermenčki. Čevlji so posebno priporočljivi za alpske dežele. Pri naročilu zadostuje mera v centimetri ali številka. Zamenjava dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanske razpošiljalnice čevljev FRANC HUMANN, Dunaj II., Aloisgasse 310 R. Od c. kr. trgovskega sodišča protokolirana tvrdka.

Izurjeni solidni agentje

se iščejo za prodaje poljedelskih strojev in motorjev. Ponudbe pod „Maschine“ odpremlja aenčna pisarna Eduard Braun, Dunaj I. Rotenturmstrasse 9. 1069

Proda se

1718

VILA

v Kamniku obs'ojča iz treh stanovanj po tri sobe z kuhinjo. Zrazen spadajoče posestvo okoli 5 johov, sestoji iz krasnega parka, sadnih vrtoč, gozda ter lastnega kopališča. Lega je izredno lepa, ugodna za letoviščarje. Eventualno se vsa stanovanja oddajo. — Več se izve v trgovini A. Šinkovic nasl. Soss & Co. Ljubljana.

Mlekarska zadruga na Vrhnikih, Kranjsko, priporoča cenj. gg. trgovcem in gostilničarjem itd. svojo zalogo

emendolskega sira

izborne kakovosti, polnomasten. Hlebi so težki od 50—60 kg. Pošilja tudi v kosih po 5 kg. Cena siru je K 1.70. Pri večjem naročilu znaten popust. 169

Žvepleno zdravilišče

Varaždinske toplice (Hrvaško)

Železnička, poštna, telefonska in brzajavna postaja. Nov zdraviliški hotel z elekt. razsvetljavo. staroznana radioaktivna žveplena kopelj 58° C, priporočljiva za lrganje, revmo, ishijo itd. Purna odračišča za bolezni v vratu, krhlju, prsnih, jetrih, želodcu in v črevesih. Električna masaža, blatne, ogljene kisline, solne kopelji in zdravljenje z vročim zrakom. Odprto celo leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Krasna okolica. Vojška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnateljstva. — Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

Podjetje zvezdnih tkanin, „Hermes“

v Ljubljani s. Šelenburgova ulica 5, I. nadstrop.

prodaja vsake

sredo in soboto

Ostanke

raznega obla-

čilnega blaga

za skoro po-

lovične cene. Ostanke pošiljamo v kraje, kjer nimamo z trgovci zveze tudi po pošti. 1542

Zahtevajte cenik!

Od več gospodov župnikov se priporoča monter

Damijan Jerman iz Tržiča

na Gorenjskem, kot dober in zaupljiv

obešalec zvonov.

On to delo dobro razume. Sme se mu zaupati tesarsko in kovaško delo obenem, tudi načrt za obešanje zvonov in vbrano zvonenje. Izurjen je tudi v popraviljanju starih zvonov v železju in lesu. Cena nikakor ni pretirana, da se mu lahko izroči delo z mirno vestjo. 1013

Slavnemu občinstvu naznanjam, da bodem od sobote, dne 23. t. m. dalje prodajal na stojnici na trgu ob Mahrovem zidu

okusno bivoloovo meso

Klale se bodo samo pitane živali. — CENE: meso prve vrste kg po K 1.20, druge vrste kg po K 1.—, meso za pečenko kg po K 1.60.

Za obilni poset se priporoča

1739

Josip Koprivec, mesar.

Kneza Auersperga
radioaktivno
kopališče

Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akrtov vrelec 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močv rne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevrastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnateljstvo Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 1283

Zahtevajte veliki cenik brezplačno in poštnine prosto.

z več kot 1000 slikami! Poštnina in zavojnina prosta. Neugajajoče zamenjam ali denar nazaj.

Št. 50. Prave dunajske harmonike najboljše kakovosti, garantirano dobro preizkušene, priporočljiv instrument. Za boljše in večje zahtevajte moj cenik.

8 tipk, 1 register, 13 glasov, 24—10 cm	K 3.20
10 tipk, 2 registra, 28 glasov, 24—12 cm	K 5.40
10 tipk, 2 registra, 50 glasov, 24—12 cm	K 7.20
20 tipk, 3 registri, 70 glasov, 30—15 cm	K 10.80

Štev. 54. Najcenejši aparat za briti, dobro poniklan z dvo-rezno klino, ranjenje čisto izključeno, z eno nadomestilno klino. Komad K 1.75. Posamezne klinke à 25 vinajrev.

Št. 57. Stroj za striženje las, fino poniklan z dvema nastavkoma za striženje, reže čez dva zoba, poniklani držaji. Reže brez nastavka 3 mm, s tenkim nastavkom 7 mm, z debelim nastavkom 10 mm, cela dolžina 15 in pol cm, 17 zob z rezervnim peresom, komad K 4.80. — Isti stroj za striženje brade najboljše kakovosti. Komad K 5.80.

Št. 51. Fina, absolutno zanesljiva britov, Solingen izdelek, polširoka, pol votlo brušena, K 1.40. Ista še boljša, ozka, popolno votlo brušena K 3.—.

E. LUNA, Maribor ob D. šteč. 64

Prva razpošiljalna galanterijskega in pletenega blaga in gosp. orodja. Razpošilja v vse dežele.

POZOR! POZOR!

Radi opustitve trgovine se prodaja

pod tovarniško ceno

obleka za gospode in dečke, kratki kožuhi, pelerine, površniki, sukno, damske jopice, zastori, preproge itd.

Za obilen obisk se priporoča

R. Kollmann, Sodna ulica 4. III. nadstropje.

Najboljše ogrske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristi emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča tvrdka J. BUZZOLINI, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 2587

Mostne,

živske in druge

tehtnice

se dobi najceneje in

najsolidnejše pri do-

mači tvrdki

Ivan Rebek

stavbno in umetno ključavničarstvo v Celju. — Ceniki na razpolago, brezplačno in franko.

Za polovično ceno prodam skoro nov

stroj za rezanje

manufakturnih vzorcev, najnovejšega sistema z 2 gladkima nožema, pripraven tudi za knjigoveze. — Franc Souvan mlajši, Šelenburgova ulica št. 1. 1598

Na izbiri pošilja tudi na deželo krasne

BLUZE

krila, kostume, domače obleke, moderci, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna tvrdka **M. Krištofič-Bučar**

Ljubljana, Starl trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Neprekosljiva v 3720

otročkih oblekah in krstni opravi.

Hiša na prodaj!!!

V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu in najlepši legi je na prodaj hiša z velikim številom sob in gospodarskih prostorov pokojnega Antona Mozetiča z renomirano gostilno, prostornim vrtnom in vinogradom zraven. Kdor želi to priložnost v svojo srečo porabiti, naj se blagovoli oglašiti pri dosestniku Ivanu Oblokarju v Solkanu. 1248

Zahtevajte

različne vzorce za ženske in moške obleke iz

Prve gorenjske razpošiljalnice

Ivan Savnik, Kranj, Gorenjsko št. 152.

Edina primorska tovarna dvokoles "Tribuna" Gorica, Tržaška ul. 26, pred pivovarno Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd. 1190

F. BATJEL

Gorica, Stalna ulica šteč. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Za masaže, operacije kurjih očes, zdravljenje z vodo, manikuro

se priporoča

J. HASENOHRL kopališki mojster hotela pri „Slonu“ — Zdravniško izprašanje. Zunaj hiše. — Telefon št. 50. 1672

Najcenejši nakup

otročkih vozičkov

pri tvrdki J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije c. 13-18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. 767

Na prodaj je

majhno posestvo

v veliki vasi in blizu tovarn v jako prometnem kraju na Gorenjskem. V hiši je dobro vpeljana trgovina. Gospodarsko poslopje je vse v dobrem stanu; polja je za 9 mernikov posetve in dva sadna vrta. Cena po dogovoru. Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenca“ pod št. 1566.

Po svetu.

Leteči vlaki. Poročajo, da je Francoz Emile Bachelet, ki je mnogo živel v Ameriki in se mnogo bavil z elektrotehniko, iznašel način pošiljanja železniških vlakov po zraku brez kakih lokomotiv ali železniških prog. Svojo iznajdbo imenuje: »Bachelet Levitated Railway«. Vlaki bi se pošiljali po zraku s pomočjo elektromagnetizma s hitrostjo 550 km na uro. Izdelal je tudi model, ki ga je predložil na vpogled strokovnjakom v Londonu. Vagoni imajo koničasto podobo, dvignejo se na pritisk gotovega vzmeta v zrak od tal, na pritisk drugega vzmeta pa zlete v določeno smer. V svoji smeri lete in vise v zraku s toliko sigurnostjo in močjo, da se jih ne more niti z največjo silo premakniti. Na modelov vagon, ki tehta 18 funtov, so posadili pri poizkusih malega dečka, in takoj so dvignile nevidne moči vagon z njegovim bremenom ter ga držale prosto v zraku, dokler ni so zopet prekinili električnega toka. Cela konstrukcija je zelo enostavna in stroški za napravo nove iznajdbe minimalni, ker odpade pri teh elektromagnetičnih zračnih železnicah pač lokomotive, kolesa, osi itd. Novo iznajdbo bodo začeli uporabljati v prvo šele za poštne pošiljke in šele pozneje tudi za promet spotniki.

Raznašalec časopisov kot poslanec. Med izvoljenimi francoskimi poslanci v Lilleju je tudi raznašalec časopisov Avgust Ragheboom. Kljub temu, da mu je kot poslancu zagotovljenih za nadaljno dobo štirih let 15.000 frankov letnih dohodkov, raznaša tudi po izvolitvi vsako jutro od hiše do hiše časopise. Ragheboom je oče devetih otrok in sin nekega cerkvenika.

Zločin nevaležneža. V Ludwigshöhe pri Darmstadtu je 25letni dijak Vogt svojega dobrotnika, 35letnega zasebnega učnjaka Heydevicka pobil na tla, ga polil s špiritom in ga zažgal. Vogta so aretirali. Vogt je izpovedal, da je svojega dobrotnika ubil, ker ga je grajal radi nedovoljenih zvez.

Požar je uničil v Putilovih tvornicah v Peterburgu tri delavnice. Škode je 200 tisoč rubljev.

Plače profesorjev in učiteljev na Japonskem so izredno nizke; ljudskošolski učitelj zasluži na mesec od 15 do 20 jenov (jen je nekaj malega več nego 2 K), srednješolski učitelj in profesor od 40 do 60 jenov in vseučiliški profesor ima po 75 do 175 jenov plače na mesec. Najboljše med slednjimi se godi profesorjem medicinskega oddelka, ker imajo privatne klinike in ordinacije.

Kako se sreča igra z ljudmi. Neki tovarnar na Nemškem je 20 let igral v neki razredni loteriji s celo srečko, a zadeval je le malenkostne vsote. Njegovo podjetje je šlo rakovo pot in končno je prišel tako daleč, da je nekega dne tovarišu v gostilni prodal svojo srečko. Komaj je to storil, je zvedel, da je njegova srečka zadela glavni dobiček; moža je ta zahrbtnost sreče tako pretresla, da se je na mestu onesveščen zgrudil. Mož je od tega dne blazen in v blaznici preživlja svoje dni s štetjem medenih mark, o katerih meni, da so zlati po 20 mark.

Koliko zaslužijo aviatiki. Dasi letalska umetnost ni več nova in vsled izpopolnitve letal tudi ne več tako nevarna kakor preje, vendar razni letalci še veliko zaslužijo. Tako si je n. pr. Pegoud v nekaj mesecih zaslužil skoro milijon kron, nekoliko manj Paulhan, Latham, White i. dr. Paulhan je polet London—Manchester l. 1910. dobil 200.000 K, pri tekmovalnih poletih v Lyonu 40.000 K, v Budimpešti 13.000 K in za največji polet na kopnem 20.000 K, skupaj torej v enem letu 273.000 K. Za njim pridejo Lathan, ki je v istem letu zaslužil 231.000 K, Graham White z 205.000 K, Leblanc s 139.200 K. Francoz Beaumont je l. 1912. za svoje zmage v daljanskem poletu Pariz—Rim, evropskem okrožnem in angleškem okrožnem poletu dobil 400.000 kron. Od tega leta dalje ni bilo več izstavljenih tako visokih nagrad za letalce. Tako je lani Helen za svoj 21.000 kilometer-ski polet dobil le 16.000 K, Brindijouc za svoj slaven polet Pariz—Varšava celo samo 8000 K in Garros se je moral pri poletu čez Sredozemsko morje zadovoljiti zgolj s slavo, da je on prvi izvršil ta polet. Prihodnje leto pa se letalcem zopet obeča sijajna nagrada na razstavi v San Franciscu za polet okrog sveta, za kar je razpisanih 750.000 kron. Tudi za prvi polet preko Atlantskega oceana je še razpisana nagrada 200.000 kron.

Naravna

BILINSKA
KISLA VODA

najbogatejši alkalični (natron litijev) kislec na Češkem. — Izborna dietetična namizna pijača. O vrednosti »Bilinske« izvolite vprašati hišnega zdravnika. 624

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v

specialni trgovini

A. & E. Škaberné

Mestni trg 10

Solidna postrežba

Velika izbira:

Za vkuhanje sadja in povrtnin

so priznано najboljšie in najcenejše steklenice **REFORM** tvrdke dr. med. Bareš in mag. ph. K. Till.

Geniki se dobijo na zahtevo poštne prosto pri glavni zalogi za jugoslovanske dežele: 1449

Lovro Petovar, Ivanjkovei, Štajersko.

Novo!

Zaloga pohištva „JAVOR“ Ljubljana, Rimska cesta št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje izdelke ter izvršitev vseh mizarskih del kakor opravo hotelov, prodajalen, izložb, vsa stavbna dela itd.

Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.

Najnižje cene!

Točna postrežba!

1391

Specialiteta K 20.—

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJ ŠTOR, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 5.

Goiserski čevlji za turiste,
higijenični čevlji za otroke.

Cena: 12.50

2938 (52)

Cena: 16.50

ALFONZ BREZNIK

Ljubljana, Kongresni trg 15. (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica
KLAVIRJEV IN HARMONIJEV

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega
glasbenega orodja, strun in muzikalij.

EDINI ZALOŽNIK dvornih
in komornih tvornic: **Bü-**
senderfer, Hüzl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Ge-
brüder Slingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss,
Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji). 1033

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena najugodnejša. Uglavljanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno le jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega »pofelna« pri kričalcih, ki se druzijo govoriti o »dobrem blagu«, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Pozor! Pozor!

Gasilna društva!

Spodaj navedena tvrdka je pripravljena brezplačno doposlati vsakemu gasilnemu društvu kakor tudi posameznim interesantom, ki ga do danes še niso prejeli, na zahtevo naš novi

ilustrovani cenik.

BENEDIKT & CO. : LJUBLJANA

Pozor!

Pozor!

Botri in botrice

kupujte birmanska darila pri tvrdki

Daniel Zupanc

novo otvorjena

trgovina zlatnine, srebrnine in ur

Sv. Petra cesta št. 8.

nasproti hotela Lloyd.

Vsa nova dela in popravila izdeluje v svoji lastni delavnici, Wolfova ul. št. 6, ker je največja na Kranjskem in brez konkurence.

1533

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset zlasti pa preč. duhovščini v izdelovanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 811 52

CYCLES

KINTA

K.C.L.

so splošno priljubljeni
ker so nedosežni v teku
in trpežnosti.

Blagovolite si jih
ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, avtomobili,
motorji in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

DOBRO BLAGO SE SAMO HVALI!

G. F. Jurásek

uglaševalec glasovir-
jev in trgovec glasbil

Ljubljana, Poljanska cesta št. 13

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, kitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune „Weichold“ in druge, ter vse potrebščine glasbil. Jamčim pismeno 10 let. Zavod za uglaševanje ter popravila glasovirjev in vsoga glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem v „Glasbeni Matici“, „Mladiki“ in drugim slovenskim zavodom. — Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, kateri instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za uglaševanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana tvrdka G. F. Jurásek.

„ANKER“

družba za življenjsko in rentno zavarovanje na Dunaju
generalni zastop v Gradcu, Herrengasse 18, in glavni zastop za Kranjsko Leop. Grünfeld in Fran Aumann v Ljubljani prevzemata
vseh vrst življenjska in rentna zavarovanja.

Svetovne police družbe so v smislu liberalnih zavarovalnih pogojev že po kratkem obstanu neizpodbitne in nepropadne z avtomatičnim podaljšanjem in ob skromni dodatni premiji obrnejo tudi

vojni riziko in invalidnostno sozavarovanje,

katero zadnje zavarovanje za slučaj invalidnosti poleg ustavitve plačevanja premije tudi še garantira za ves čas trajanja zavarovanja prejemanje rente v visokosti 10 odstotkov zavarovane glavnice. — Od 1. januarja leta 1911. na novo uvedeni udeležbo dobička.

ki se v polici sami v največjem delu garantira. — Pojasnila dajo neobvezno in brezplačno generalni zastop v Gradcu ter glavna zastopstva v Ljubljani, višji nadzornik Leopold Grünfeld in Fran Aumann, v Celovcu in Mariboru ter vsi gg. inspektorji in agenti.

Stanje zavarovanj koncem 1913 čez 600 milijonov kron
Aktiv koncem 1913 čez 200 milijonov kron
Izplačil koncem 1913 čez 400 milijonov kron

808

Osebe, ki imajo zveze v boljših krogih, se vabijo da prevzemo naše zastopstvo.

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev J. Rozman, Kranj

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarno-varno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

264

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercialne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. Instalacije. Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

JOSIP PETELINC

edina zaloga šivalnih strojev
Gritzner, Vesta, Gutmann
Ljubljana, Križevniška ulica šteč. 7.

Cenjenim damam, obrtnikom in sploh vsakomur, ki bo rabil res dober

ŠIVALNI STROJ

višjudo javljam, naj se obrne na moj naslov. S šestletnim delovanjem v tej stroki sem si pridobil vsestranske izkušnje, da lahko priporočam le najboljše stroje, kot so: Gritzner in Vesta za vsako obrt in domačo rabo, specialni stroji slovite tvrdke Fo. Gutmann v Berolinu. Tu navedene tvrdke obstojajo vse še nad 45 let in imajo že nad tri in pol milijona strojev v prometu. — Ti stroji so vsi opremljeni z najnovejšimi iznajdbami, imajo kroglični tok (Kugellager), krpajo (maščjo) perilo in nogavice in umetno vezejo (šitkajo). — Poduk je popolnoma brezplačen.

Trgovina je tudi opremljena z vsemi k strojem spadajočimi deli. Na željo pridem na dom. Ilustrovani prospekti zastoj in poštnine prosto. — Šole in društva poseben popust.

Zahvaljujoč se vsemu p. n. občinstvu za doslej mi izkazano zaupanje, prosim, da mi ohranijo v še obilnejši meri svojo naklonjenost. Velespoštovanjem udani

JOSIP PETELINC.

Štev. 769/pr.

Stavbna risarja.

1716

Pri deželnem stavbnem uradu se sprejmeta dva stavbna risarja v časni lastnosti proti plači mesečnih 120 K, ki pa se pri posebni spretnosti zviša na 140 K.

Prosilci za ti službi morajo dokazati svojo starost, svoje domovinstvo in pa posobnost za službo s predložitvijo spričeval ter izvršenih risb. Prošnje naj se predložijo do 10. junija 1914 deželnemu odboru kranjskemu.

Kdor bo sprejet, bo moral služiti najprvo dva meseca za poskušnjo.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 18. maja 1914.

Puch kolesa

najnovejši model 1914. — Najboljši material in konstrukcija. — Zaloga pneumatike, svetilk itd. 637

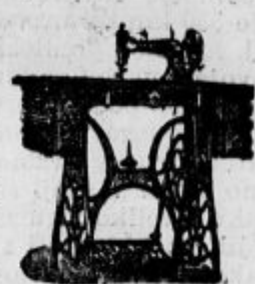
Najnovejši Pfaff šivalni stroji

so neprekosljivi, pripravi za vsako obrt, z 10 letno garancijo.

IGN. VOK,

špecialna trgovina s šivalnimi stroji in kolesi

Ljubljana, Sodna ulica šteč. 7.

Ponudbeni razpis.

Radi oddaje stavbenih in rokodelskih del ter dobav

a) za zgradbo novega župnišča v Kočevski Planini	
v znesku	30.000 K
b) za popravo gospodarskega poslopja	
v znesku	1.400 K
c) za popravo strehe župne cerkve	
v znesku	1.350 K
skupno v znesku	32.750 K

se boče vršila pri podpisnem stavbnem odboru pismena ponudbena obravnava

dne 9. junija 1914 ob 10. uri dopoldne.

Tozadevne pismene vsa ali tudi posamezna dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna se morajo zapečatene doposlati stavbnemu odboru v Kočevski Planini z napisom: „Ponudba za zgradbo novega župnišča v Kočevski Planini“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik tozadevne načrte, proračun ter gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Ponudbi je dodati kot vadij 5% ponudnega zneska v gotovini, avstrijskih vrednostnih papirjih ali v vlogah na branilne knjižice.

Ponudbe, ki bi pozneje došle, se ne bodo upoštevale.

Z delom se mora takoj po oddaji pričeti, tako da boče župnišče do konca oktobra 1914 pod streho spravljeno in koncem julija 1915 popolnoma dokončano. Poprave gospodarskega poslopja ter cerkvene strehe se morajo dovršiti najpozneje do konca avgusta 1914.

Načrti, proračun s popisom del ter osnutek stavbne pogodbe z pogoji vred se zamorejo zsak dan vpogledati pri podpisnem stavbnemu odboru.

Stavbni odbor v Kočevski Planini pri Črnomlju,

1694

dne 15. maja 1914.

Pozor stavbeniki! Izgotovljene štedilnike Pozor občinstvo!

solidno, domače delo prodaja po jako nizkih cenah

Rudolf Geyer, Ljubljana

ključavničarski mojster, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtna, stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila.

1133

Razpis.

Za zgradbo

deželne ceste Spodnja Idrija-Kanomlja

s 450 m širokim cestiščem na okroglo 190.000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do

6. junija t. l. ob 11. uri dopoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje cestne zgradbe Sp. Idrija-Kanomlja“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik gradbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni, zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih kranjske deželne banke.

Deželni odbor si izredno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 16. maja 1914.

1738

„SALVATOR“

gumijevi podpetniki
Nedosežni po elastičnosti
lahkosti
trpežnosti

Glavna zaloga: A. KRISPER, Ljubljana.

Zalni klobuki.

Modni salon

Popravila.

Stuchly-Maschke

Ljubljana, Zidovska ulica šteč. 3.

Priporoča ceni. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo vseh vrst damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah. Cene brez konkurence.

1103

Gospodarsivo.

— Podružnica Slovenskega čebelar-skega društva v Ilirski Bistrici je imela v nedeljo, dne 17. t. m., v prostorih restavracije g. Primca na kolodvoru svoj redni občni zbor. Izvoljen je bil soglasno dose-danji odbor gg.: Strnad Rado predsedni-kom, Valenti Fran tajnikom, Logar Anton, blagajnikom, Znidarski Anton in Zuccati Anton odbornikoma. Med drugim je bil predlagan in soglasno tudi sprejet zelo va-žen predlog, ki bo nudil članom bistriške podružnice tako ugodnost, kakršne do sedaj ni še deležen noben član kakšne podružnice Slov. čebelarskega društva. Prvič: Vsakrteri član podružnice ima pravo do brezplačnega praktičnega pouka o napredni čebeloreji, in sicer v njegovem lastnem čebelnjaku, treba mu je le, da svojo željo pismeno ali ustno naznani po-tovalnemu učitelju čebeloreje gosp. Ivanu Bilcu v Ilirski Bistrici. Drugič: Manj pre-možnim čebelarjem, kateri pristopajo kot člani k naši podružnici, dovoli odbor zni-žano udnino na 1 K, ostale 2 K plača po-družnica. Torej, ukaželjni čebelarji trnov-ske dekanije, na noge! Pristopite takoj kot člani podružnice Slov. čebelarskega društva v Ilirski Bistrici, udnina je 3 K, za manj premožne le 1 K, za kar dobite brezplačno pouk o čebeloreji, razne to-zadevne nasvete itd. in strokovno glasilo »Slovenski Čebelar«.

— Premovanje v Bohinjski Bistrici. K premovanju v Bohinjski Bistrici, katero se je vršilo v ponedeljek, dne 11. t. m., je bilo prignanih 248 glav govedi, in sicer 17 bi-kov, 138 krav in 103 telice. Na željo do-mačih živinorejcev se je pri presojevanju oziralo v prvi vrsti na domače bohinjsko pleme, katero je za tukajšnje gorske kraje najprikladnejše. Pred razdelitvijo premij je g. poslanec Piber, kot zastopnik gorenj-skega živinorejskega okrožja ter predse-dnik komisije, v jednatih besedah navduše-val živinorejce k še večji vztrajnosti za zboljšanje domače pasme, poudarjajoč, kako velikega pomena za ljudsko blago-stanje je za tukajšnje kraje živinoreja, z ozirom na obsežnost in prikladnost planin, katere nudijo živini veliko tečne pašne. — Napovedani sestanek živinorejcev se je moral zaradi prekratkega časa odložiti za poznejši čas, ker se je vršila popoldne klasifikacija konj v bližnji Gorenji vasi.

Šolske vesti.

— Razpisane učiteljske službe. Po-stojnjski okraj: Nadučiteljsko mesto na dvo-razrednicah v Hariji in Vrbovem. — Učit. mesto na enorazrednicah na Erzeliu, v Hruševju, Šmihelu, na Ostrožnem brdu, Slapu in v Šembijah. — Mesto učiteljice na dvorazrednici v Harijah. — Dve mesti strok. učitelja za meščansko šolo v Po-stojni, in sicer za prirodoznanstveno in matematično-tehnično skupino. — Rok do 20. maja. — Logaški okraj: Učit. mesta na enorazrednicah v Babnem polju, Sv. Tro-jici, Ledinah in Zadlogu. — Učiteljsko me-na trirazrednici v Črnem vrhu. — Rok do 22. maja. — Kočevski okraj: Učiteljsko mesto na trirazrednici v Koprivniku. — Rok do 30. maja.

— Podružnica »Slomškove zveze« za novomeški in črnomeljski okraj je zboro-vala 14. maja v Novem mestu. Kljub temu, da je bilo zborovanje naznanjeno le v »Slo-venecu« in »Dol. Novicah« in navzlic sla-bemu vremenu si naštel v dvorani »Roko-delskega doma« 40 članov in članic. Po-častila je naše zborovanje tudi duhovščina v lepem številu. — Predsednik g. Fran Štu-lar je vodil zborovanje ter pozdravil du-hovščino, došle člane in goste. Nato je pre-davala učiteljica gđ. Josipina Vrce o temi: »Vzgoja značaja v ljudski šoli« in žela za to obče priznanje. — Da bi se v podružnico zaneslo bolj živahno delovanje, se je skle-nilo, da priredi podružnica svoj izlet v Be-lokrajno in sicer 4. junija v Črnomelj. Od-hod z novomeškega ozir. s kandiškega ko-lodvora ob 11. uri dopoldne; povratek iz Črnomlja pa ob pol 5. uri popoldne, da smo v Novem mestu že ob 6. uri zvečer. Na ta poučni izlet ste vabljeni vsi člani, prijate-lji in somišljeniki »Slomškove zveze«, ne le naše mlade podružnice, temveč tudi dru-gih njenih nadebudnih sester.

Baška otok
Krk-
Istra

Slovensko kopališče.
Prospecte pošilja Ante Tuđor, lastnik hotela »Volebit«.
Sobe naj se izvolijo naročiti pravočasno. 1473

Sanatorij Gutenbrunn in mestno zdravilišče.
BADEN PRI DUNAJU. Solne in zračne kopeli.
močno solne, kardiografija, zdravljenje z radijem
(Dr. Erik Kühnelt). Zdravnik vodi: Dr. Oto pl.
Aufschnaiter in ces. svet. dr. D. Podzahrádsky.
Poljanski zastoj. 1469

SUKNA
= Prokop Skorkovský & sin =
ŠAMPOLC (Češko)
Velika izbira. — Vzorci na zahtevo franco.
Na željo hčem dati takoj izdelati gospodsko obleko.

Turške srečke !!!

6 žrebanj vsako leto. — Glavni dobitki v zlatih frankih:
400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000.

Vsaka srečka mora zadeti!

Pozor!! Prihodnje žrebanje: 1. junija.

Mesečni obrok 6 kron

Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slovensko Stražo«
Valentin Urbančič, Ljubljana 1.

POZOR!

Vile, stanovanjske hiše, stav-bene parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo
Valentin Accetto,

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14.

1487

Največja izbira švicarske vezenine!

Dobro platno in tkanino

za perilo, posteljne garniture,
nevestine opreme, zanesljivo
dobre kvalitete se kupi pri:

A. Šarc-u

lastnica Jadviga Šarc,

Ljubljana, Selenburgova ulica 5. Ljubljana.

Kompletne nevestine opreme od K 380— dalje.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

K 85— mesto K 125—

razpošiljam 500 novih »TORPEDO«-koles na prosti tek, za reklamo elegantne izvršitve, s svežo pnevmatiko in triletnim jamstvom. Isti z gorsko pnevmatiko K 90—. Novi plašči K 4—, 5—, 6—. Zračne cevi K 250, 3—, 350. Popravila, emaj-liranje, ponikljanje in vsi deli po tovarniški ceni. — Če se skli-čuje na »Slovenca« 5% popusta na moje nizke cene v ceniku.

Tovarniška zaloga:
A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustr. 23/III.
Ceniki zastoj. Dopisuje se slovensko. Kupčija na obroke izključena.

Za Binkoštno praznike

Velika prodaja oblek za gospode, dečke dame in deklice; primerna birmanska darila

po globoko znižanih cenah. 1669

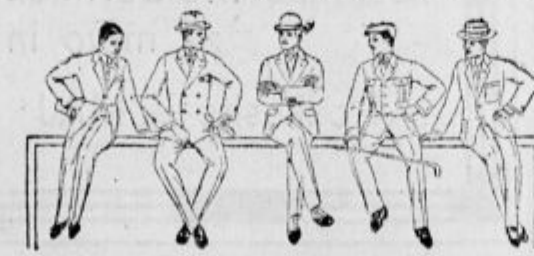
Priporoča se

»Angleško skladišče oblek«

O. BERNATOVIC

Mestni trg št. 5—6

Telefon 132 Telefon 132

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI, Hronov

so izdelane iz najfinejše Amerika-preje ter so v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobele ter so znatno cenejše kot konku-renčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno životno ali posteljno perilo v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA, Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralno preizkušnjo.

1. vrsta K 5-50
2. vrsta K 6-50

Nikaka prevara!

Ne zamenjavajte z enakimi ponudbami!

Med bralco tega lista razdelimo 30.000 parov prazničnih in delavnih, elegantnih čevljev na zadrgo iz najboljšega trpežnega usnja z dobro podkovanimi podplati, ka-kor kaže slika, za dober glas naše trdke. Plača se samo delo t. j. K 5-50 za 1. vrsto moških ali žen-skih čevljev. 2. vrsta moških ali ženskih čevljev na zadrgo za nedelje in praznike z visjimi petami par sa K 6-50. Pošljemo vsakomu po želji. Zamena do-voljena, torej nikak nizko! Po povzetju pošlje pri-ljalnica čevljev

Franc Humann, Dunaj II., Aloisgasse 3/10 R.

Vaše priporočilo nam prinese korist.
Tisoče priznanih pisem.
Krščanska svetovna trdka. 1598

Posebno tenka rem. ura
Double zlata kavalir-ura 7 kron

Prstnim zlatim uram podobna. Krasen ročno graviran pokrov z lepo vrisanim kovinskim kazalnikom z arabskimi številkami in sekundnim kazalnikom. Na-tančno regulirano in zanjeno natančno kloče švi-carsko kolese. Originalno jamstveno pismo za 3 leta. Cena 7 kron (poština 70 vin.). carine prosto proti po-vzetju pošlje tovarna ur Jakob König, Dunaj III., 369. Löwengasse 37 A. 1495

1148

Modne

1914 Cefire in ripse 1914

z elegantnimi svilenimi efekti, atlas, batiste, lanen, in bombaž. konafase, rjuhe, platno, damaste, žepne robce, brisače, modrotisk, inleto, kotenine, blago za dame in gospode, blago za modroce in druge tkanine razpošilja slovita krščanska trdka

Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45, v Bistrem pri Novemestu ob Met., Češko.

Vzorci se pošiljajo zastoj in poštine prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — 18 m. ostankov cefirja, prve vrste, močn. za srajce in bluže, razdelj. po 3 metre za 10 K netranko, ali 36 metrov za 20 K franko. — 40 m ostankov cefirja, kanafasa, delena itd. lepo sortirano, prve vrste za 20 K, najfin. vrste za 25 K franko po povzetju.

To morate brati! Najboljši dokaz moje so-lidne trdke: Naročeno blago prejela, hvala za uslu-go. Ob priliki bom zopet naročila, ker vidim, da dobro postrežete. Spoštovanjem Franica Knap, naduči-teljeva soproga, Vrabče. — V letu 1914 nad 500 takih priznalic od Slovencev! Dopisuje se slovensko.

SINGER

SINGER

šivalni stroji so neprekosljivi v trajnosti in za vsestransko uporabo

šivalne stroje dobite le v naših prodajal-nah z »S« izveskom

SINGER K= delniška družba šivalnih strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.
Kranj, Glavni trg št. 119. --
Novomesto, Glavni trg št. 45.
Kočevje, Glavni trg št. 79.

Izurjenega akviziterja

proti začetnemu mesečnemu prispevku 300 kron in primerni proviziji sprejme

Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka
Češke industrijalne banke v Pragi, Ljubljana.

Pošlje naj se najprvo pismena ponudba. 1677

SANATORIJ KOPALIŠČE TOPOLŠICA

„BISER JUŽNE STAJERSKE.“
Specialitete: Zdravljenje po Lahmannu, to-
plice ogljikove kisline (30°), ogromne sradne
kopeli, zdravljenje proti debelosti in su-
hosti. — Zdravnik vodja: dr. Victor Hecht.

110 podružnic 200 zalog

Podružnica: 1558

Ljubljana
Šelenburgova ulica 7

Pošiljanje po pošti na vse kraje
cesarstva od 5 kg naprej franko

Vzorci od žgane in surove
kave zastoj in franko

Naznanilo.

„Delniška stavbinska družba Union v Ljubljani“ naznanja, da je na svojem rednem občnem zboru dne 27. junija 1913 sklenila **znižanje delniške glavnice od 662.000 K na 443.540 K**, tako da bo znašala nominalna vrednost vsake delnice mesto dosedanjih **500 K, le še 335 K**.

O tem obvešča vse interesente, zlasti upnike, z opombo, da se bo znižanje delniške glavnice po preteku treh mesecev po zadnjem oglasu dejansko izvršilo potom prebeležbe na vsaki delnici. Pozivlja jih torej, da priglase morebitne ugovore.

Za upravni svet „Delniške stavbinske družbe Union“

v Ljubljani, dne 19. maja 1914

Fran Peterca l. r.
t. č. predsednik.

Bogumil Remec l. r.
t. č. član upavn. sveta.

VELIKANSKA ZALOGA OBLEK ZA GOSPODE IN DECKE

A. KUNC, LJUBLJANA

BOGATA ZALOGA BLAGA ZA NAROCILA
PO MERI.

PRIZNANO NAJFINEJŠA IZVRŠITEV!

NAJNIZJE CENE!

CENIKI NA RAZPOLAGO.

Prodaja iz konkurznega sklada.

Iz konkurznega sklada g. Franc Erjavca, strojarja v Cerknici pri Rekeku, se prodaja

zaloga usnja,

nekaj hišne in strojarske opreme, konj, dva stroja itd. v cenilni vrednosti 6178 K 52 h, ofertnim putem v celosti en bloc.

Ponudbe je izročiti do incl. 28. maja t. l. konkurznemu upravitelju g. Hubertu Završniku, c. k. notarju v Cerknici.

Vsak ponudnik mora položiti 10% inventurne vrednosti kot kavcijo. Došle ponudbe se odpro 30. maja t. l.; vsak ponudnik je vezan na svojo ponudbo do incl. 5. junija t. l.

Sprejeti najvišji ponudek je založiti pri konkurznemu upravitelju v gotovini do 8. junija t. l. in potem takoj prevzeti celotno zalogo.

Pridržuje se pravica event. vse ponudbe odkloniti ter blago na drobno razprodati.

Za popolnost zaloge ter inventurnega zapisnika in za kakovost blaga ne prevzema konkurzno upraviteljstvo nobene odgovornosti.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri konkurznem upravitelju vse dni izvzemši praznike in nedelje med uradnimi urami, isti izkazuje na zahtevo zalogo in podaja vsa potrebna pojasnila.

Hubert Završnik,

c. k. notar kot konkurzni upravitelj.

1726

KLOBUKE
ČEPICE
PERILO

kravate in vse druge
potrebščine za gospode
in dečke kupite ugodno
v special. modni trgovini

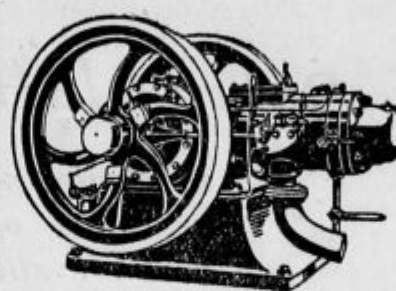
J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3.

Za pomlad!

87

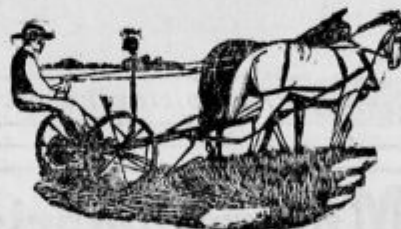
Hitra postrežba! Ugodni
plačilni pogoji. Najboljše
reference! 3820

Bolinder

motorji na surovo olje

za vsaki obrat in vsaki kraj pripravljeni,
enostavni, cenjeni, ekonomični, stoječi in le-
žeči, na mestu stoječi ali pa prenosljivi.

Bolinder družba za izdelovanje stro-
jev, Dunaj IX., Porzellangasse št. 18.

POZOR — KOŠNJA!

Kateri kosilni stroj je najboljši?

Brez dvoma nova kosilnica „Zmaj“ ker je naj-
trpežnejša in do sedaj nalažje tekoči stroj. — Dobi se edinole pri:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Istotam se dobe tudi pristne ameriške

kosilnice McCormick in Deering ter obračalniki
za mrvo in konjske grablje.

1670

Poskusite „ZMAJ“ predno kupite kak stroj!

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.

Oljate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za
sobne slikarje.

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

1132